

**PAVLOVIĆ INTERNATIONAL BANK A. D.
SLOBOMIR - BIJELJINA
Finansijski izvještaji
za godinu koja se završava
31. decembra 2012. godine i
Izvještaj nezavisnog revizora**

Banja Luka, april 2013. godine

SADRŽAJ**Strana**

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	3
BILANS USPJEHA	6
BILANS STANJA	7
IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU	8
BILANS TOKOVA GOTOVINE	9
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE	10-55

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Nadzornom odboru i akcionarima „Pavlović International Bank” a.d. Slobomir, Bijeljina

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja Pavlović International Bank a.d. Slobomir Bijeljina (u daljem tekstu: „Banka“), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2012. godine i odgovarajući bilans uspjeha, izvještaj o promjenama na kapitalu i bilans tokova gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomene uz finansijske izvještaje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje ovih finansijskih izvještaja u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srpske, propisima Agencije za bankarstvo Republike Srpske (u daljem tekstu: „ABRS“) koji regulišu finansijsko izvještavanje banaka, kao i za one interne kontrole koje rukovodstvo smatra neophodnim za sastavljanje finansijskih izvještaja koji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja, nastale usljed kriminalne radnje ili greške.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o priloženim finansijskim izvještajima na osnovu obavljene revizije. Osim kao što je objelodanjeno u Osnovama za mišljenje sa rezervom, reviziju smo obavili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu usaglašenost sa etičkim principima i da reviziju planiramo i obavimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja. Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i informacijama objelodanjenim u finansijskim izvještajima. Odabrani postupci su zasnovani na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih grešaka sadržanih u finansijskim izvještajima, nastalih usljed kriminalne radnje ili greške. Prilikom procjene ovih rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za sastavljanje finansijskih izvještaja u cilju osmišljavanja najboljih mogućih revizorskih procedura, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema internih kontrola pravnog lica. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i vrednovanje značajnijih procjena koje je izvršilo rukovodstvo, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju solidnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Osnove za mišljenje sa rezervom

Banka nije realizovala sve preporuke iz revizorskog izvještaja za 2011. godinu (ispravka vrijednosti za procijenjenu nenaplativost kredita plasiranih komitentima, obračun i evidentiranje rezervi za kreditne gubitke, potraživanjima za kamate, prihodi od dividendi, objelodanjivanje u vezi sa svojim finansijskim instrumentima i izvještaj o tokovima gotovine).

(nastavlja se)

Kao što je objelodanjeno u napomeni 17, uz finansijske izvještaje, neto potraživanja za kamate na kredite plasirane komitentima sa stanjem na dan 31. decembra 2012. godine iznose 1.951 hiljadu KM. Na osnovu raspoložive dokumentacije, analize primijenjene metodologije Banke i analize kreditnog portfolia na bazi revizorskog uzorka Banka nije izvršila obračun ispravke vrijednosti za procijenjenu nenaplativost kamata po kreditima plasiranim komitentima u skladu sa internom metodologijom zasnovanom na zahtjevima Međunarodnog računovodstvenog standarda (MRS) 39 „Finansijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje“ u iznosu od 631 hiljadu KM. U skladu sa navedenim ispravka potraživanja za kamate i rashod po osnovu ispravke vrijednosti potraživanja na dan 31.12.2012. godine su potcijenjeni za 631 hiljadu KM, odnosno potraživanja za kamate na 31.12.2012. godine i rezultat poslovanja za 2012. godinu su precijenjeni za 631 hiljadu KM.

Kao što je objelodanjeno u napomeni 17, uz finansijske izvještaje, neto potraživanja za kamate na dan 31. decembra 2012. godine iznose 1.951 hiljadu KM. Banka je tokom poslovne 2012. godine priznala dio prihoda od kamata po plasmanima koji su klasifikovani kao nekvalitetna aktiva. Revizorskim postupcima nismo mogli da se uvjerimo u iznos priznatih kamata u korist prihoda za koje postoji vjerovatnoća da neće biti naplaćene.

Kao što je objelodanjeno u napomeni 26, uz finansijske izvještaje, Banka je u obavezi da izvrši obračun i evidentiranje rezerve za kreditne gubitke na osnovu Odluke o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom i klasifikacija aktive banaka od strane Agencije za bankarstvo Republike Srpske (ABRS), a koja predstavlja razliku između ispravke vrijednosti potraživanja za kredite plasirane komitentima, ispravke vrijednosti potraživanja za obračunatu kamatu i ostalu aktivu vrednovanim u skladu sa MRS 39 i kriterijuma propisanih od strane ABRS. Na osnovu izvršene revizije, nismo bili u mogućnosti da se uvjerimo u adekvatnost obračunatih i evidentiranih rezervi za kreditne gubitke zasnovane na navedenoj Odluci ABRS.

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za efekte korekcija koje na finansijske izvještaje mogu imati pitanja navedena u prethodnim pasusima, priloženi finansijski izvještaji prikazuju istinito i objektivno stanje imovine, kapitala i obaveza Pavlović International bank a.d. Slobomir Bijeljina sa stanjem na dan 31. decembar 2012. godine, kao i rezultat poslovanja, tokova gotovine za godinu koja se završava na taj dan.

Skretanje pažnje

Skrećemo pažnju na sljedeće:

- a) Kao što je navedeno u napomeni 16, uz finansijske izvještaje, za investicione nekretnine koje se vode po metodi fer vrijednosti Banka nije izvršila procjenu vrijednosti investicionih nekretnina na 31.12.2012. godine u skladu sa zahtjevima MRS 40 “Investicione nekretnine”.
- b) Kao što je objelodanjeno u napomeni 24 v) uz finansijske izvještaje, potencijalne obaveze po sudskim sporovima u kojima je Banka tužena strana, na dan 31. decembra 2012. godine iznose ukupno 5.662 hiljade KM, ne uključujući efekte potencijalnih zatezних kamata. Na dan 31. decembra 2012. godine, Banka je imala evidentirano rezervisanje za potencijalne gubitke po ovom osnovu u iznosu od 9 hiljada KM u skladu sa zahtjevima MRS 37 “Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina”. Rukovodstvo Banke smatra da navedeni sudski sporovi u kojima je Banka tužena strana neće imati negativnih efekata po Banku u narednim periodima.

(nastavlja se)

- c) Prilikom provođenja revizorskih procedura nismo se uvjerali u pouzdanost funkcionisanja sistema automatizovanih kontrola i prenosa podataka, kao i zaštite podataka u pogledu naknadnih ispravki u skladu sa članom 6. stav 3. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 36/09 i 52/11).

Naše mišljenje nije modificovano u vezi sa navedenim pitanjima.

Ostala pitanja

Finansijski izvještaji Banke za godinu koja se završava 31. decembra 2011. godine su revidirani od strane drugog revizorskog društva, gdje je revizor u svom izvještaju izrazio mišljenje sa rezervom na te finansijske izvještaje, u vezi sa ispravkom vrijednosti za procijenjenu nenaplativost kredita plasiranih komitentima, obračunatim i evidentiranim rezervama za kreditne gubitke, potraživanjima za kamate, evidentiranjem efekata procjene investicionih nekretnina, prihode od dividendi, objelodanjivanja u vezi sa svojim finansijskim instrumentima i izvještaj o tokovima gotovine.

EF Revizor d. o. o.

Banja Luka, Gajeva broj 12

Datum: 08.04.2013. godine

Ovlašćeni revizor
Milan Kondić

BILANS USPJEHA

za godinu koja se završava 31. decembra 2012. godine
(u hiljadama KM)

Opis	31.12.2012. godine	31.12.2011. godine
Prihodi po osnovu kamata	11.397	10.227
Rashodi po osnovu kamata	-3.535	-2.728
Neto prihod na osnovu kamata	7.862	7.499
Prihodi po osnovu naknada i provizija	5.020	4.651
Rashodi po osnovu naknada i provizija	-442	-393
Neto prihod po osnovu naknada i provizija	4.578	4.258
Ostali prihodi iz poslovanja	784	730
Ostali rashodi iz poslovanja	-11.755	-11.065
Kursne razlike, neto	538	951
Rezervisanja za potencijalne gubitke, neto	-1.422	-2.123
Dobitak iz poslovanja prije oporezivanja	585	250
Porez na dobit	-215	-180
Neto dobitak tekuće godine	371	70
Ostali ukupni rezultat - pozitivni efekti procjene vrijednosti nekretnina i opreme	0	1.534
Ukupan rezultat za obračunski period	371	1.604
Zarada po akciji		
Obična i razrijeđena zarada po akciji (KM)	0.0202	0.0038

Prezentovani finansijski izvještaji su usvojeni od strane rukovodstva Banke, dana 04. marta 2013. godine.

Potpisano u ime Pavlović International Banka a.d. Slobomir – Bijeljina:

Andrija Kulić
Direktor

M.P.

Milanka Vasić
Direktor Sektora finansija,
računovodstva i izvještavanja

BILANS STANJA

na dan 31. decembra 2012. godine
(u hiljadama KM)

Opis	31.12.2012. godine	31.12.2011. godine
AKTIVA		
Novčana sredstva i sredstva kod Centralne banke BiH	45.522	37.693
Sredstva kod drugih banaka	24.089	9.133
Kreditni plasirani komitentima	125.941	110.152
Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju	83	421
Nekretnine, investicione nekretnine, oprema i nematerijalna ulaganja	15.640	14.208
Odložena poreska sredstva	47	47
Obračunata kamata i ostala aktiva	4.534	3.747
Ukupna aktiva	215.856	175.401
PASIVA		
Depoziti	173.546	133.773
Obaveze po kreditima	8.595	8.334
Ostale obaveze	3.650	3.170
Ostala rezervisanja	12	215
Ukupne obaveze	185.803	145.492
Kapital		
Akcijski kapital	18.375	18.375
Revalorizacione rezerve	6.008	6.448
Zakonske rezerve	1.616	1.616
Posebne rezerve za kreditne gubitke	3.470	3.126
Akumulirani dobitak	584	344
Ukupni kapital	30.053	29.909
Ukupna pasiva	215.856	175.401
Potencijalne i ugovorene obaveze	17.255	18.752

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

za godinu koja se završava 31. decembra 2012. godine
(u hiljadama KM)

Opis	Akcijski kapital	Revalorizacione rezerve	Zakonske rezerve	Posebne rezerve za kreditne gubitke	Akumulirani dobitak/gubitak	Ukupno
Stanje na dan 31.12.2010. godine	18.375	5.040	1.616	1.330	1.944	28.305
Izdvajanje u posebne rezerve za kreditne gubitke (napomena 21)	0	0	0	0	0	0
Ponovo iskazano stanje na dan 31.12.2010. godine	18.375	5.040	1.616	1.330	1.944	28.305
Izdvajanje u posebne rezerve za kreditne gubitke (napomena 21)	0	0	0	1.796	-1.796	0
Efekti procjene vrijednosti nekretnina i opreme	0	1.534	0	0	0	1.534
Ukidanje revalorizacionih rezervi nekretnina i opreme	0	-126	0	0	126	0
Neto dobitak tekuće godine	0	0	0	0	70	70
Stanje na dan 31.12.2011. godine	18.375	6.448	1.616	3.126	344	29.909
Izdvajanje u posebne rezerve za kreditne gubitke (napomena 21)	0	0	0	344	-344	0
Efekti procjene vrijednosti nekretnina i opreme	0	0	0	0	0	0
Ukidanje revalorizacionih rezervi nekretnina i opreme	0	-440	0	0	213	-227
Neto dobitak tekuće godine	0	0	0	0	371	371
Stanje na dan 31.12.2012. godine	18.375	6.008	1.616	3.469	584	30.052

BILANS TOKOVA GOTOVINE

za godinu koja se završava 31. decembra 2012. godine
(u hiljadama KM)

Opis	31.12.2012. godine	31.12.2011. godine
Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti		
Prilivi od kamata, naknada i provizija po kreditima	16.125	14.145
Isplata kamata	-3.691	-3.259
Naplate po kreditima koji su ranije bili otpisani	490	363
Novčane isplate zaposlenima i dobavljačima	-11.038	-9.591
Primici i isplate po vanrednim stavkama	-2.365	219
Novčane pozajmice i krediti dati klijentima i naplate istih	-16.179	-21.023
Depoziti klijenata	39.773	6.658
Plaćeni porez na dobit	-17	-75
Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	23.098	-12.563
Novčani tokovi iz aktivnosti investiranja		
Kratkoročni plasman finansijskim institucijama	0	-2
Primici kamata	0	0
Primici dividendi	0	108
Kupovina nematerijalne aktive	962	-34
Kupovina materijalne aktive	-1.075	-877
Kupovina drugih ulaganja	-168	0
Neto odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	-281	-805
Novčani tokovi od finansijskih aktivnosti		
Neto primljene pozajmice	262	-2.132
Neto novčana sredstva od finansijskih aktivnosti	262	-2.132
Neto smanjenje/povećanje novčanih sredstava	23.079	-15.500
Novčana sredstva na početku godine	46.567	61.848
Efekt promjene deviznog kursa	-35	219
Novčana sredstva na kraju godine	69.611	46.567
Novčana sredstva se sastoje od slijedećih pozicija		
Novčana sredstva i sredstva kod Centralne banke BiH	45.522	37.693
Sredstva kod drugih banaka	24.089	9.133
UKUPNO	69.611	46.826

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

za godinu koja se završava 31. decembra 2012. godine

1. OSNIVANJE I POSLOVNA POLITIKA BANKE

Pavlović International Bank a.d. Slobomir, Bijeljina (u daljem tekstu: Banka) osnovana je kao akcionarsko društvo dana 6. marta 1999. godine od strane bračnog para Miroslave i Slobodana Pavlović. Osnivanje Banke je registrovano u Osnovnom sudu u Bijeljini rješenjem broj Fi - 260/01. od 2. aprila 2001. godine.

Na dan 30. septembra 2001. godine, izvršeno je pripajanje Pavlović International Bank a.d. Slobomir – Bijeljina Semberskoj banci a.d. Bijeljina. Banka posluje na osnovu rješenja Okružnog suda u Bijeljini Fi-894/2001 od 27. novembra 2001. godine. Agencija za bankarstvo Republike Srpske (u daljem tekstu: „ABRS”) je dala saglasnost za osnivanje Banke odlukama 05-1211-1/2001 i 05-1212-1/2001.

Na dan 1. novembra 2002. godine, Banka je izvršila pripajanje Privredne banke a.d. Brčko, što je ABRS odobrila nakon datuma pripajanja rješenjem broj 03-32-1623-1/02, od 31. decembra 2002. godine. Na osnovu pripajanja, osnovana je nova filijala Banke u Brčkom.

Na dan 1. aprila 2003. godine, Banka je izvršila pripajanje Privredne banke a.d. Doboju – u privremenoj upravi, što je takođe ABRS odobrila, nakon datuma pripajanja, svojim rješenjem broj 03-31-1622-6/2, od 27. maja 2003. godine. Na osnovu pripajanja, osnovana je nova filijala Banke u Doboju.

Banka je registrovana u Republici Srpskoj za obavljanje platnog prometa i kreditnih i depozitnih poslova u zemlji i inostranstvu, i u skladu sa propisima Republike Srpske dužna je da posluje na principima likvidnosti, solventnosti i rentabilnosti.

Na dan 31. decembra 2012. godine, Banka se sastojala od centrale u Bijeljini i pet filijala u: Bijeljini, Brčkom, Doboju, Banjoj Luci i Zvorniku, sa ukupno 11 ekspozitura, 10 agencija i 5 šaltera. Na dan 31. decembra 2012. godine, Banka je imala 240 zaposlenih radnika (2011. godine – 211 zaposlenih radnika).

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD

2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja

Finansijski izvještaji Banke su pripremljeni u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srpskoj.

Finansijski izvještaji su sastavljeni po načelu nabavne vrijednosti, osim za revalorizaciju određenih finansijskih instrumenata, nekretnina i opreme koji su vrednovani po fer vrijednosti, kao što je objašnjeno kasnije u računovodstvenim politikama.

Priloženi finansijski izvještaji sastavljeni su uz primjenu Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS), odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja (MSFI), koji su bili u primjeni na dan 1. januara 2009. godine i na njima zasnovanim propisima o računovodstvu Republike Srpske. Naime, na osnovu odredbi važećeg Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 36/09), sva pravna lica sa sjedištem u Republici Srpskoj su u obavezi da u potpunosti primjenjuju MRS, odnosno MSFI, kao i Međunarodne standarde revizije (ISA), Kodeks etike za profesionalne računovođe, kao i prateća uputstva, objašnjenja i smjernice koje donosi Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (MRSB) i sva prateća uputstva, objašnjenja i smjernice koje donosi Međunarodna federacija računovođa (IFAC), na finansijske izvještaje za periode koji počinju 1. januara 2010. godine ili kasnije.

Propisi, standardi i tumačenja na snazi u tekućem periodu

Pored navedenog, dana 15. jula 2010. godine Upravni odbor Saveza računovođa i revizora Republike Srpske ("Savez RR RS") je donio "Odluku o početku obavezne primjene izdanja MRS/MSFI (objavljenih do 1. januara 2009. godine)", a na osnovu "Odluke o ovlaštenjima za prevod i objavljivanje" nadležne Komisije za računovodstvo i reviziju Bosne i Hercegovine od 10. marta 2006. godine („Službeni glasnik BiH“ broj 81/06), kojom se takva ovlaštenja daju Savezu RR RS.

Navedeno izdanje MRS/MSFI je odobreno od strane Fondacije odbora za Međunarodne računovodstvene standarde kao zvanični prevod na srpski jezik za Bosnu i Hercegovinu (Republiku Srpsku), Srbiju i Crnu Goru. Prema navedenoj Odluci MRS/MSFI objavljeni do 1. januara 2009. godine obavezno se primjenjuju na finansijske izvještaje sačinjene i prezentovane u Republici Srpskoj za obračunske periode koji počinju 1. januara 2010. godine ili kasnije.

Međutim, promjene u važećim standardima i tumačenjima, kao i novousvojeni standardi i tumačenja, izdati nakon 1. januara 2009. godine, nisu objavljeni i zvanično usvojeni u Republici Srpskoj i, saglasno tome, nisu primijenjeni u sastavljanju priloženih finansijskih izvještaja. Objavljeni standardi i tumačenja na snazi u tekućem periodu koji još uvijek nisu zvanično prevedeni i usvojeni, kao i objavljeni standardi i tumačenja koji još uvijek nisu primjeni, objelodanjeni su u napomenama 2.2 i 2.3.

Pored navedenog, računovodstveni propisi Republike Srpske, koji se primjenjuju za finansijske izvještaje na dan i za godinu koja se završava 31. decembra 2012. godine odstupaju od zahtjeva MSFI i MRS, u sljedećim materijalno značajnim aspektima finansijskog izvještavanja:

- Na osnovu zakonskih propisa, naknade po osnovu odobravanja kredita se prikazuju u okviru stavke „prihodi po osnovu naknada i provizija“ a ne u okviru obračuna efektivne kamatne stope kako to zahtijeva MRS 18 „Prihodi“ i MRS 39 „Finansijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje“.
- Na osnovu lokalnih zakonskih propisa, potraživanja za kamate se iskazuju u okviru "Obračunate kamate i ostale aktive", a ne u okviru "Kredita plasiranih komitentima", kako to zahtijeva MRS 39 "Finansijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje".
- Na osnovu lokalnih zakonskih propisa, obaveze za kamate se iskazuju u okviru "Ostalih obaveza", a ne u okviru "Obaveza po kreditima", kako to zahtijeva MRS 39 "Finansijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje".

Shodno navedenom, a imajući u vidu potencijalno materijalne efekte koje odstupanja računovodstvenih propisa Republike Srpske od MSFI i MRS mogu imati na realnost i objektivnost finansijskih izvještaja Banke, priloženi finansijski izvještaji se ne mogu smatrati finansijskim izvještajima sastavljenim u potpunoj saglasnosti sa MSFI i MRS.

Rukovodstvo Banke analizira promjene u važećim standardima i tumačenjima, kao i novousvojene standarde i tumačenja izdata nakon 1. januara 2009. godine, i nakon ustanovljavanja standarda i tumačenja koji su relevantni za Banku, ima namjeru da iste primijeni u sastavljanju finansijskih izvještaja nakon što oni budu zvanično prevedeni i objavljeni u Republici Srpskoj.

Iznosi u finansijskim izvještajima u prilogu su izraženi u hiljadama konvertibilnih marka (u hiljadama KM).

Konvertibilna marka predstavlja zvaničnu izvještajnu valutu u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini.

Banka je prilikom sastavljanja izvještaja o tokovima gotovine za poslovnu 2012. godinu koristila direktni metod izvještavanja o tokovima gotovine.

Banka je u sastavljanju ovih finansijskih izvještaja primjenjivala računovodstvene politike obrazložene u napomeni 3 uz finansijske izvještaje, koje su zasnovane na računovodstvenim i poreskim propisima Republike Srpske.

Banka je određene iznose u uporednim podacima 2011. godine reklasifikovala u cilju uporedivosti, te bolje i pravilnije prezentacije.

2.2. Objavljeni standardi i tumačenja na snazi u tekućem periodu koji još uvijek nisu zvanično prevedeni i usvojeni u Republici Srpskoj

Na dan objavljivanja ovih finansijskih izvještaja, dole navedeni standardi i izmjene standarda su bili izdati od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, a sljedeća tumačenja bila su objavljena od strane Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izvještavanja, ali nisu zvanično usvojeni u Republici Srpskoj za godišnje periode koji počinju na dan 1. januara 2012. godine:

- Izmjene MSFI 7 “Finansijski instrumenti: Objelodanjivanja” – Izmjene kojima se poboljšavaju objelodanjivanja fer vrijednost i rizika likvidnosti (revidiran marta 2009. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2009. godine).
- Izmjene MRS 38 “Nematerijalna imovina” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2009. godine).
- Izmjene IFRIC 9 “Ponovna procjena ugrađenih derivata” stupa na snagu za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2009. godine i MRS 39 “Finansijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje” – Ugrađeni derivati (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 30. juna 2009. godine).
- MSFI 1 (revidirani) “Prva primjena MSFI” (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2009. godine).
- MSFI 3 (revidirani) “Poslovne kombinacije” (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2009. godine).
- Izmjene MSFI 1 “Prva primjena MSFI” - Dodatni izuzeci za one koji prvi put usvajaju MSFI (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2010. godine).
- Izmjene MSFI 2 “Isplate po osnovu akcija” – Izmjene kao rezultat Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (revidiran aprila 2009. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2009. godine) i izmjena koja se odnosi na transakcije plaćanja akcijama grupe zasnovane na gotovini (revidiran juna 2009. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2010. godine).
- Izmjene MRS 27 “Konsolidovani i pojedinačni finansijski izvještaji” (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2009. godine).
- Izmjene MRS 39 “Finansijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje” – Prihvatljive hedžing stavke (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2009. godine).
- Izmjene različitih standarda i tumačenja koja su rezultat projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI objavljenog 16. aprila 2009. godine (MSFI 2, MSFI 5, MSFI 8, MRS 1, MRS 7, MRS 17, MRS 18, MRS 36, MRS 38, MRS 39, IFRIC 9, IFRIC 16) prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i raščišćavanje teksta (većina izmjena biće na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2010. godine, a izmjena IFRIC na dan ili nakon 1. jula 2009. godine).
- IFRIC 17 “Prenos nenovčanih sredstava vlasnicima Društva” (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2009. godine).
- IFRIC 18 “Prenos sredstava komitentima” (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2009. godine).
- „Sveobuhvatni okvir za finansijsko izvještavanje 2010. godine“ što predstavlja izmjenu „Okvira za pripremanje i prikazivanje finansijskih izvještaja“ (na snazi od datuma objavljivanja, odnosno od septembra 2010. godine).

- Izmjene MSFI 1 “Prva primjena MSFI” - Ograničeni izuzeci za uporedna objelodanjivanja u skladu sa MSFI 7 za one koji prvi put usvajaju MSFI (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2010. godine).
- Izmjene MRS 24 “Objelodanjivanja o povezanim stranama” - Pojednostavljivanje zahtijevanih objelodanjivanja za entitete u državnom vlasništvu i pojašnjenje definicije povezanih strana (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2011. godine).
- Izmjene MRS 32 “Finansijski instrumenti: Prikazivanje” – Računovodstveno obuhvatanje prava (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. februara 2010. godine).
- Izmjene različitih standarda i tumačenja koja su rezultat projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI objavljenog 6. maja 2010. godine (MSFI 1, MSFI 3, MSFI 7, MRS 1, MRS 27, MRS 34, IFRIC 13) prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i raščišćavanje teksta (većina izmjena biće na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2011. godine).
- Izmjene IFRIC 14 “MRS 19 - Granica definisanih primanja zaposlenih, minimum zahtjeva fonda i njihova interakcija” - Pretplata minimalnih zahtjeva fonda (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2011. godine) i
- IFRIC 19 “Ukidanje obaveza instrumentima kapitala” (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2010. godine).

2.3. Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvijek nisu stupili na snagu

Na dan izdavanja ovih finansijskih izvještaja sljedeći standardi, njihove dopune i tumačenja bili su objavljeni, ali nisu još uvijek stupili na snagu:

- MSFI 9 “Finansijski instrumenti” (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2015. godine).
- MSFI 10 “Konsolidovani finansijski izvještaji” (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013. godine).
- MSFI 11 “Zajednički aranžmani” (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013. godine).
- MSFI 12 “Objelodanjivanja o učešću u ostalim preduzećima ” (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013. godine).
- MSFI 13 “Mjerenje fer vrijednosti (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013. godine).
- MRS 27 (revidiran u 2011. godini) “Pojedinačni finansijski izvještaji” (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013. godine).
- MRS 28 (revidiran u 2011. godini) “Investicije u povezana Društva i zajednička ulaganja” (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013. godine).
- Izmjene MSFI 1 “Prva primjena MSFI” – Velika hiperinflacija i uklanjanje fiksnih datuma za one koji prvi put primjenjuju MSFI (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2011. godine).
- Izmjene MSFI 7 “Finansijski instrumenti: Objelodanjivanja” – Transfer finansijske imovine (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2011. godine).
- Izmjene MSFI 7 “Finansijski instrumenti: Objelodanjivanja” – Prebijanje finansijske imovine i finansijskih obaveza (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013. godine).
- Izmjene MSFI 9 “Finansijski instrumenti” i MSFI 7 “Finansijski instrumenti: Objelodanjivanja” – Obavezni datum primjene i objelodanjivanja tranzicije.
- Izmjene MRS 1 “Prezentacija finansijskih izvještaja” – Prezentacija stavki Ostalog ukupnog rezultata (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. jula 2012. godine).
- Izmjene MRS 12 “Porez na dobit” – Odloženi porezi: Pokriće osnovne imovine (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2012. godine).

- Izmjene MRS 19 “Beneficije zaposlenih” – Unapređenja računovodstva beneficija nakon zaposlenja (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013. godine).
- Izmjene MRS 32 “Finansijski instrumenti: prezentacija” - Prebijanje finansijske imovine i finansijskih obaveza (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2014. godine).
- IFRIC 20 “Troškovi otkrivke u proizvodnoj fazi površinskih rudnika” (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013. godine).

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Banka svoje računovodstvene politike nije u potpunosti uskladila sa zahtjevima MRS/MSFI.

3.1. *Prihodi i rashodi*

Prihodi i rashodi po osnovu kamata, ostali prihodi i ostali rashodi poslovanja se knjiže po načelu uzročnosti prihoda i rashoda. Prihodi po osnovu naknada za bankarske usluge, osim naknade po osnovu odobravanja kredita, se utvrđuju u trenutku dospjeća za naplatu, odnosno kada su ostvareni.

Naknade za odobravanje kredita se razgraničavaju i ravnomjerno amortizuju u toku trajanja otplate kredita, što je po mišljenju rukovodstva Banke približno metodu efektivne kamatne stope. U skladu sa lokalnim propisima, prihodi od naknada po kreditima prikazuju se kao dio prihoda po osnovu naknada i provizija, a ne kao prihod po osnovu efektivne kamatne stope u skladu sa MRS 18 „Prihodi“ i MRS 39 „Finansijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje“.

3.2. *Preračunavanje deviznih iznosa*

Poslovne promjene nastale u stranoj valuti su preračunate u KM po zvaničnom kursu koji je važio na dan poslovne promjene. Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunati su u KM po zvaničnom kursu koji je važio na taj dan. Potencijalne obaveze u stranoj valuti preračunate su u KM po zvaničnom kursu na dan bilansa stanja. Kursne razlike, nastale kao rezultat preračunavanja, knjižene su u korist prihoda ili na teret rashoda.

3.3. *Nekretnine i oprema*

Nekretnine i oprema su inicijalno iskazani po nabavnoj vrijednosti i umanjeni za ispravku vrijednosti i ukupne eventualne akumulirane gubitke zbog umanjenja vrijednosti. Navedenu nabavnu vrijednost čini vrijednost po fakturi dobavljača uključujući carine, poreze koji se ne mogu refundirati i sve druge troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti. Nabavna vrijednost umanjena je za sve primljene popuste i/ili rabate.

Pod nekretninama i opremom smatraju se ona sredstva čiji je očekivani korisni vijek upotrebe duži od jedne godine.

Dobici ili gubici koji se javljaju prilikom rashodovanja ili prodaje nekretnina i opreme, iskazuju se u bilansu uspjeha kao dio ostalih poslovnih prihoda ili ostalih poslovnih rashoda.

Adaptacije, obnavljanja i popravke koje produžavaju vijek korištenja sredstva, uvećavaju vrijednost nekretnina i opreme. Opravke i održavanja se knjiže na teret tekućeg obračunskog perioda i prikazuju kao troškovi poslovanja.

3.4. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja se iskazuju po nabavnoj vrijednosti, umanjenoj za ispravku vrijednosti i eventualne gubitke. Nematerijalna ulaganja obuhvataju softvere i licence. Amortizacija nematerijalnih ulaganja se obračunava ravnomjerno na nabavnu vrijednost, po stopi od 20%.

3.5. Investicione nekretnine

Investicione nekretnine Banke čine građevinski objekti koje Banka izdaje u zakup ili ih ne koristi u svoje poslovne svrhe, i koji su vrednovani po nabavnoj vrijednosti, umanjenoj za ispravku vrijednosti i eventualne gubitke, u skladu sa MRS 40 „Investicione nekretnine”.

Banka je izvršila inicijalno priznavanje investicionih nekretnina po prvi put na dan 31. decembra 2011. godine

3.6. Amortizacija

Amortizacija nekretnina, opreme i investicionih nekretnina se ravnomjerno obračunava na nabavnu ili procijenjenu vrijednost, primjenom sljedećih stopa amortizacije, s ciljem da se sredstva u potpunosti otpišu u toku njihovog korisnog vijeka trajanja:

Opis	Vijek trajanja (godina)	Stopa (%)
Građevinski objekti	61-77	1.3%-1.65%
Investicione nekretnine	61-69	1.45%-1.65%
Kompjuterska oprema	5	20%
Namještaj i ostala oprema	5-14	7%-20%
Vozila	6	15.50%
Nematerijalna ulaganja	5	20%

3.7. Krediti plasirani komitentima

Kreditni su iskazani u bilansu stanja u visini odobrenih plasmana, umanjениh za otplaćenu glavnice, kao i za ispravku vrijednosti koja je zasnovana na procjeni konkretno identifikovanih rizika za pojedine plasmane i rizike za koje iskustvo pokazuje da su sadržani u kreditnom portfoliju. U procjeni navedenih rizika rukovodstvo Banke primjenjuje metodologiju koja je zasnovana na primjeni MRS 39 “Finansijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje”, a koja je objelodanjena u napomeni 3.8.

Za svrhe određivanja amortizovane vrijednosti, odnosno poštene vrijednosti u skladu sa odredbama MRS 39, “Finansijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje”, koriste se ugovorena efektivna kamatna stopa, koja neto sadašnju vrijednost budućih gotovinskih tokova svodi na nominalnu vrijednost odobrenog kredita, umanjеноg za izvršene otplate glavnice.

3.8. Ispravka vrijednosti nenaplativih potraživanja i rezervisanja

U toku 2011. godine Banka je počela da primjenjuje Pravila o procjenjivanju i priznavanju kredita, potraživanja i rezervisanja kojima se utvrđuju kriterijumi za procjenjivanje i priznavanje kredita, potraživanja i rezervisanja pravnim i fizičkim licima, u skladu sa internom metodologijom Banke.

Banka vrši pregled kreditnog portfolia i u cilju ispravke vrijednosti i rezervisanja na kvartalnom nivou. Kod utvrđivanja da li gubitke po osnovu obezvrijeđivanja plasmana treba priznati u bilansu uspjeha, Banka procjenjuje da li postoje dokazi koji ukazuju na postojanje mjerljivog smanjenja procijenjenih budućih tokova gotovine na portfolio, prije nego što je takve gubitke moguće identifikovati na nivou pojedinačnog plasmana. Informacije koje mogu ukazati na gubitke po osnovu plasmana uključuju: neredovnost i kašnjenje u izmirivanju obaveza, tržišne i ekonomske uslove na lokalnom nivou koji uslovljavaju kašnjenje u izmirivanju obaveza i slično. Procjene menadžmenta o obezvređenju finansijskih plasmana u portfoliu Banke putem procjene budućih tokova gotovine se baziraju na stvarnim gubicima iz prošlosti, koji su realizovani na finansijskim sredstvima sa sličnim uzrocima obezvređenja.

Metodologija i pretpostavke od kojih se polazi pri definisanju iznosa i perioda priliva gotovine po osnovu plasmana su predmet redovne provjere u cilju svodenja na minimum razlike između procijenjenih gubitaka i stvarnih gubitaka. Iznos očekivanih priliva po kreditu se procjenjuje na osnovu dokaza o planiranim prihodima dužnika, analizom broja dana kašnjenja naplate određenog potraživanja od dužnika, utvrđuje se sagledavanjem svih relevantnih dokaza o vremenu realizacije planiranih prihoda dužnika, kao i iskustvenih podataka o kašnjenju u plaćanju tog dužnika.

3.9. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Za potrebe prikazivanja bilansa tokova gotovine, pod gotovinskim ekvivalentima se podrazumijevaju novčana sredstva, sredstva kod Centralne banke i sredstva na deviznim računima kod domaćih i inostranih banaka i ostali depoziti sa dospeljećem manjim od tri mjeseca od datuma plasiranja.

3.10. Porezi i doprinosi

Tekući porez na dobit

Tekući porez na dobit predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa Zakonom o porezu na dobit. Tekući porez na dobit predstavlja iznos koji se obračunava primjenom propisane poreske stope od 10% na osnovicu utvrđenu poreskim bilansom, koju predstavlja iznos dobitka prije oporezivanja po odbitku efekata usklađivanja prihoda i rashoda, a u skladu sa poreskim propisima Republike Srpske.

Takve izmjene uglavnom se odnose na sljedeće: dodavanje troškova koji ne predstavljaju odbitne stavke, dodavanje troškova za potencijalne gubitke koji prelaze 20% usaglašene poreske osnovice.

Poreski propisi Republike Srpske ne predviđaju mogućnost da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, poreski gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu, kao negativna razlika između prihoda i rashoda, mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Odloženi porez na dobit

Odloženi porez na dobit se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle iz razlike između poreske osnove potraživanja i obaveza u bilansu stanja i njihove knjigovodstvene vrijednosti. Važeće poreske stope na dan bilansa stanja ili poreske stope koje su nakon tog dana stupile na snagu, koriste se za utvrđivanje razgraničenog iznosa poreza na dobitak. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska potraživanja se priznaju za sve odbitne privremene razlike i efekte poreskih gubitaka i poreskih kredita, koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do stepena do kojeg će vjerovatno postojati oporezivi dobitak od kojeg se prenijeti poreski gubitak i krediti mogu umanjiti.

Direktni porezi i doprinosi

Direktni porezi i doprinosi uključuju doprinose koji padaju na teret poslodavca, porez na imovinu i različite vrste drugih poreza i doprinosa uključenih u okviru ostalih rashoda iz poslovanja.

3.11. Beneficije zaposlenima

U skladu sa domaćim propisima, Banka je obavezna da uplaćuje doprinose državnim fondovima za socijalnu zaštitu i penziono osiguranje koji se obračunavaju primjenom specifičnih, zakonom propisanih stopa. Pomenute obaveze uključuju plaćanje poreza i doprinosa u ime zaposlenih, u iznosu obračunatom u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima. Banka je takođe u obavezi da dio poreza i doprinosa iz bruto plata zaposlenih, u ime zaposlenih uplati na račun javnih fondova. Ovi doprinosi knjiže se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

U skladu sa zahtjevima MRS 19 "Naknade zaposlenima", Banka vrši aktuarski obračun rezervisanja kako bi se utvrdila sadašnja vrijednost akumuliranih prava zaposlenih za otpremnine. Banka je obavezna da zaposlenima, pri odlasku u penziju isplati otpremnine u visini tri mjesečne plate ostvarene od strane zaposlenog, koje pri tom ne mogu biti manje od tri prosječne mjesečne plate Banke.

Prilikom obračuna navedene sadašnje vrijednosti akumuliranih prava zaposlenih na otpremnine i jubilarne nagrade ovlašćeni aktuar je koristio sljedeće pretpostavke: diskontna stopa od 1,00% do 4,00% godišnje, projektovani rast zarada 6.5% godišnje, godine radnog staža za odlazak u penziju – 40 godina za muškarce i 35 godina za žene, projektovana fluktuacija zaposlenih na osnovu podataka o istorijskom kretanju zaposlenih u prethodnom periodu, zvanično objavljene stope mortaliteta iz okruženja, kao i ostali uslovi neophodni za ostvarivanje prava na otpremninu i jubilarnu nagradu. Po mišljenju rukovodstva Banke, iznosi u finansijskim izvještajima odražavaju realnu vrijednost koja je u datim okolnostima najvjerodostojnija i najkorisnija za potrebe izvještavanja.

4. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE

Prezentacija finansijskih izvještaja zahtijeva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procjena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentovane vrijednosti sredstava i obaveza i objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, a budući stvarni rezultati mogu da se razlikuju od procijenjenih iznosa.

Procjene i pretpostavke se stalno preispituju. Izmjene knjigovodstvenih procjena priznaju se u periodu izmjene ukoliko se odnose samo na taj period ili u periodu izmjene u budućim periodima ukoliko izmjena utiče na tekući i buduće periode.

Osnovne pretpostavke koje se odnose na buduće događaje i ostale značajne izvore neizvjesnosti pri davanju procjene na dan izvještaja o finansijskom položaju – bilansa stanja, koja nose rizik sa mogućim ishodom u materijalno značajnim korekcijama sadašnje vrijednosti sredstava i obaveza u narednoj finansijskoj godini predstavljene su u narednom tekstu:

Procijenjeni korisni vijek nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja

Određivanje korisnog vijeka nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja je zasnovano na istorijskom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i predviđenim tehnološkim napretkom i promjenama ekonomskih i industrijskih faktora. Adekvatnost procijenjenog preostalog korisnog vijeka nekretnina, opreme i nematerijalnih ulaganja se analizira godišnje ili gdje god postoji indicija o značajnim promjenama određenih pretpostavki.

Obezvredjenje vrijednosti sredstava

Na dan bilansa stanja rukovodstvo Banke analizira vrijednosti sredstava prikazanih u finansijskim izvještajima. Ukoliko postoji indicija da za neko sredstvo postoji obezvredjenje, nadoknadivi iznos tog sredstva se procjenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvredjenja. Ukoliko je nadoknadivi iznos nekog sredstva procijenjen kao niži od vrijednosti iskazane u finansijskim izvještajima, vrijednost sredstva iskazanog u finansijskim izvještajima se smanjuje do svoje nadoknadive vrijednosti.

Ispravka vrijednosti potraživanja

Ispravka vrijednosti za sumnjiva i sporna potraživanja je obračunata, na osnovu procijenjenih gubitaka usljed nemogućnosti komitenata da ispune svoje obaveze prema Banci. Banka vrši obračun obezvredjenja svojih potraživanja u skladu sa internom metodologijom koja je usaglašena sa zahtjevima MRS 39 „Finansijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje“ i MRS 37 „Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina“, kao i propisima Agencije za bankarstvo Republike Srpske. Rukovodstvo Banke vjeruje da nije potrebna dodatna ispravka vrijednosti potraživanja, izuzev rezervisanja već prikazanih u finansijskim izvještajima.

Pravična (fer) vrijednost

Poslovna politika Banke je da objelodani informacije o pravičnoj vrijednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrijednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrijednosti. U Republici Srpskoj ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrijednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Rukovodstvo Banke vrši procjenu rizika i, u slučajevima kada se ocijeni da vrijednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana, vrši ispravku vrijednosti. Po mišljenju rukovodstva Banke, iznosi u ovim finansijskim izvještajima odražavaju vrijednost koja je, u datim okolnostima, najvjerodostojnija i najkorisnija za potrebe izvještavanja.

5. PRIHODI PO OSNOVU KAMATA

u hiljadama konvertibilnih maraka

Opis	2012. godina	2011. godina
Prihodi od kamata od preduzeća	7.371	5.996
Prihodi od kamata od stanovništva	3.885	2.993
Sredstva kod Centralne banke BiH	12	182
Sredstva kod drugih banaka	127	63
Ostali prihodi od kamata i slični prihodi	2	993
U k u p n o	11.397	10.227

6. RASHODI PO OSNOVU KAMATA

u hiljadama konvertibilnih maraka

Opis	2012. godina	2011. godina
Rashodi kamata na depozite u stranoj valuti	1.626	1.557
Rashodi kamata na depozite u KM	850	798
Rashodi kamata na depozite sa ugovorenom zaštitom od rizika	1.059	373
Rashodi kamata po osnovu HOV	0	0
U k u p n o	3.535	2.728

7. PRIHODI PO OSNOVU NAKNADA I PROVIZIJA

u hiljadama konvertibilnih maraka

Opis	2012. godina	2011. godina
Naknade za bankarske usluge u KM	3.787	2.633
Naknade za bankarske usluge - devizno	1.111	1.994
Naknada za kartice	122	24
U k u p n o	5.020	4.651

8. RASHODI PO OSNOVU NAKNADA I PROVIZIJA

u hiljadama konvertibilnih maraka

Opis	2012. godina	2011. godina
Naknade za bankarske usluge u zemlji	350	311
Naknade za bankarske usluge sa inostranstvom	41	29
Ostale naknade i provizije	51	53
U k u p n o	442	393

9. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

u hiljadama konvertibilnih maraka

Opis	2012. godina	2011. godina
Dobici od prodaje hartija od vrijednosti	0	0
Naplaćena otpisana potraživanja	490	363
Prihodi od dividendi	11	108
Prihodi od zakupa	189	192
Ostali prihodi	94	67
U k u p n o	784	730

10. OSTALI POSLOVNI RASHODI

u hiljadama konvertibilnih maraka

Opis	2012. godina	2011. godina
Neto lična primanja	5.285	5.261
Ostali lični rashodi	96	107
Troškovi materijala	606	576
Troškovi tekućeg održavanja osnovnih sredstava	279	227
Putni troškovi	9	13
PTT usluge	36	36
Telefonski troškovi	125	122
Troškovi elektronskih komunikacija	277	216
Troškovi zakupnina	1.684	1.595
Troškovi reklame i propagande	306	82
Troškovi amortizacije	693	658
Troškovi dnevnica i službenih putovanja	30	32
Troškovi zaštite na radu	30	11
Servisne usluge	179	164
Intelektualne usluge	67	44
Troškovi vještačenja i arbitraže	200	261
Sudski troškovi i angažovanje drugih lica	382	389
Troškovi reprezentacije i pomoći radnicima	48	104
Troškovi osiguranja	405	397
Ostali troškovi proizvodnih usluga	115	106
Rashodi po osnovu procjene nekretnina, investicionih nekretnina i opreme (napomena 3.5)	0	159
Ostali rashodi	923	505
U k u p n o	11.775	11.065

11. TROŠKOVI ZAKUPNINA - OPERATIVNI LIZING

Troškovi zakupnina u poslovnoj 2012. godini iznosili su 1.684 hiljade KM (u poslovnoj 2011. godini 1.595 hiljada KM). Tokom poslovne 2012. godine Banka je vršila zakup prostorija za Centralu, filijale i šaltere na području na kojem posluje. U cilju osiguranja nesmetanog poslovanja Banka potpisuje ugovore sa zakupodavcima na duži vremenski period. Za poslovni prostor u centru Bijeljine, u kom je smještena centrala Banke, potpisan je dugoročni ugovor o zakupu sa fizičkim licem gospodinom Slobodanom Pavlovićem. Pored toga, Banka plaća zakup sljedećim zakupodavcima za poslovne prostore na ovim adresama:

Naziv zakupca	Tačna adresa
DOO GOOD	Srpske vojske bb, Han Piejesak
APIF Banja Luka	Trg kralja Petra bb
Milorad Đokić	Svetog Save 3/14
DOO „Marvel“ Sarajevo	Vojvode Radomira Putnika 34
APIF Banja Luka	Kralja Petra I Oslobođioca 35
Pavlović Jovo	Dvorovi bb
Intergaj Bijeljina	Ive Andrića 41 a
Pavlović Slobodan i Miroslava	Karađorđeva 1
Pavlović Slobodan i Miroslava	Kralja Petra I Karađorđevića 74
Nešković osiguranja	Ulica Knjaza Miloša bb
Dragan Trišić	Mladena Stojanovića bb
DOO Herc Invest	Solunski dobrovoljaca bb Gacko
Zarija Zarić	Centar-istorijsko jezgro Brčko
Petar Tomić	Centar-istorijsko jezgro Brčko
Doica Bogičević	Centar-istorijsko jezgro Brčko
Bajkanović Krsta	Obudovac bb
Simo Brkić	Pelagićevo bb
Jovanović Želimir	Braće Ćuskića br. 36
Grafam Brčko	Safeta Pašalića br. 3
APIF Banja Luka	Vidovdanska 1 a
DOO Vukajlović Stanari	Stanari bb
„Boksit“ Milići	Cara Dušana br. 1
Purić Jovan	Obudovac bb
Lovačko udruženje „Kozara“	Karađorđeva 41
Mjesna zajednica Osječani	Osječani bb

Preuzete obaveze Banke po osnovu otkazivih ugovora o zakupu poslovnih prostora su sljedeće:

u hiljadama konvertibilnih maraka

Opis	2012. godina	2011. godina
Ne duže od jedne godine	1.571	1.510
Duže od jedne godine, ali kraće od pet godina	4.780	5.850
Duže od pet godina	4.600	8.530
Ukupno	10.951	15.890

Većina ugovora o zakupu su zaključeni na neodređeno vrijeme, ali mišljenje rukovodstva je da će u narednom periodu posvetiti veću pažnju i raditi na korekciji postojećih ugovora. U prethodnoj tabeli za period „duže od 5 godina“ prikazane se obaveze Banke po osnovu otkazivih ugovora od 5 do 10 godina. Dalji razvoj, preko 10 godina nije raden.

12. REZERVISANJA (ISPRAVKE) ZA POTENCIJALNE GUBITKE

a) Knjiženja (u korist)/na teret prihoda, neto

u hiljadama konvertibilnih maraka

Opis	31.12.2012. godine	31.12.2011. godine
Plasmani bankama i krediti plasirani komitentima	-896	-1.621
Potraživanja za kamate i ostala potraživanja	-525	-547
Potencijalne i ugovorene obaveze	-2	-4
Beneficije za zaposlene	1	49
U k u p n o	-1.422	-2.123

b) Kretanja tokom godine na dugoročnim rezervisanjima za potencijalne gubitke i ugovorene obaveze

u hiljadama konvertibilnih maraka

Opis	Kreditni plasirani komitentima	Potraživanja za kamate i ostala aktiva	Potencijalne i ugovorene obaveze	Beneficije za zaposlene	Ukupno
Stanje 31.12.2010. godine	7.181	2.504	15	245	9.945
Izdvajanja u toku godine	3.659	1.189	32	0	4.880
Ukidanje rezervisanja	-2.038	-642	-28	-49	-2.757
Konačan otpis	-6.102	-2.415	0	0	-8.517
Stanje 31.12.2011. godine	2.700	636	19	196	3.551
Izdvajanja u toku godine	5.127	3.065	21	0	8.213
Ukidanje rezervisanja	-4.231	-2.548	-19	-1	-6.799
Konačan otpis	-122	-16	0	0	-137
Stanje 31.12.2012. godine	3.474	1.138	21	195	4.828

13. NOVČANA SREDSTVA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE

u hiljadama konvertibilnih maraka

Opis	31.12.2012. godine	31.12.2011. godine
<i>Novčana sredstva</i>		
U KM	3.733	2.445
U stranoj valuti	3.262	2.664
<i>Sredstva kod Centralne banke BiH u KM</i>		
Obavezna rezerva	15.664	11.863
Sredstva preko obavezne rezerve	22.863	20.721
U k u p n o	45.522	37.693

U skladu sa Odlukom Centralne banke BiH o utvrđivanju i održavanju obaveznih rezervi, Banka je dužna da održava i obračunava obaveznu rezervu na depozite (koji čine osnovicu za obračun obavezne rezerve) prema stanju na kraju svakog radnog dana u toku deset kalendarskih dana koji prethode periodu održavanja. Obavezna rezerva predstavlja zbir 10% ukupnih depozita sa dospeljećem do jedne godine i 7% ukupnih depozita sa dospeljećem dužim od godinu dana. U osnovicu za obračun obavezne rezerve se uključuju obračunate kamate, naknade i provizije koje su dospjele na plaćanje.

Ova rezerva se može koristiti za održavanje likvidnosti. Centralna banka BiH obračunava i plaća kamatu od 0,03% do 1,22% na iznos obavezne rezerve, dok se na iznos sredstava iznad obavezne rezerve obračunava kamata po stopi koja se utvrđuje na osnovu prosjeka kamatnih stopa koje je u istom periodu na tržištu ostvarila Centralna banka na depozite investirane do mjesec dana (0,11% do 1,22%).

14. SREDSTVA KOD DRUGIH BANAKA

u hiljadama konvertibilnih maraka

Opis	31.12.2012. godine	31.12.2011. godine
Sredstva kod inostranih banaka u stranoj valuti	13.846	8.874
Sredstva kod domaćih banaka u domaćoj valuti	10.000	12
Sredstva kod domaćih banaka u stranoj valuti	243	247
Ukupno	24.089	9.133

15. KREDITI PLASIRANI KOMITENTIMA

u hiljadama konvertibilnih maraka

Opis	31.12.2012. godine	31.12.2011. godine
Kratkoročni krediti	42.648	41.610
Dugoročni krediti	86.889	71.242
Ukupno	129.537	112.852
Ispravka vrijednosti kredita plasiranih komitentima	3.596	2.700
Ukupno	125.941	110.152

Kratkoročni krediti domaćim preduzećima su plasirani uz godišnju kamatnu stopu u rasponu od 1,50% do 24,00% godišnje. Većina navedenih kredita je obezbijedena hipotekom na nekretninama, zalagama na pokretnoj imovini ili hartijama od vrijednosti.

Kratkoročni krediti stanovništvu su plasirani uz godišnju kamatnu stopu u rasponu od 1,50% do 13,95% godišnje. Većina navedenih kredita je obezbijedena mjenicama, žirantima, hipotekom na nekretninama ili zalagama na pokretnoj imovini.

Kreditni preko jedne godine domaćim preduzećima u KM su plasirani preduzećima uglavnom na period od dvije do dvadesetpet godina, uz godišnju kamatnu stopu u rasponu od 2,00% do 13,00%. Navedeni krediti su obezbijedeni hipotekom na nekretninama, zalagama na pokretnoj imovini ili hartijama od vrijednosti, mjenicama i nalogima za prenos.

Kreditni preko jedne godine stanovništvu u KM su plasirani uglavnom na period od dvije do dvadesetdvije godine, uz godišnju kamatnu stopu u rasponu od 1,50% do 14,00%. Navedeni krediti su obezbijedeni hipotekom na nekretninama, zalagama na pokretnoj imovini ili hartijama od vrijednosti.

Geografska koncentracija plasiranih kredita komitentima od strane Banke u kreditnom portfoliju obuhvataju komitente sa sjedištem na području Republike Srpske.

Koncentracija ukupno plasiranih kredita komitentima od strane Banke značajna je kod slijedećih djelatnosti:

u hiljadama konvertibilnih maraka

Opis	31.12.2012. godine	31.12.2011. godine
Trgovina	18.050	11.065
Gradevinarstvo	9.900	8.944
Poljoprivreda i proizvodnja	9.860	7.922
Energetika i rudarstvo	16.850	11.895
Stanovništvo	43.291	39.291
Ostalo	31.586	33.739
U k u p n o	129.537	112.856

16. NEKRETNINE, INVESTICIONE NEKRETNINE, OPREMA I NEMATERIJALNA ULAGANJA

u hiljadama konvertibilnih maraka

Opis	Zemljište	Gradevinski objekti	Investicione nekretnine	Oprema	Investicije u toku	Ukupno	Nematerijalna ulaganja
Nabavna vrijednost:							
Stanje 01.01.2011.	510	15.526	0	3.791	273	20.100	694
Nabavke u toku perioda	0	0	0	335	548	883	35
Rashodovanje	0	0	0	-394	0	-394	-36
Efekti procjene fer vrijednosti	381	1.545	0	0	0	1.926	0
Prenosi na investicije u toku	0	465	0	0	-465	0	0
Prenosi sa nekretnina	-429	-3.402	3.831	0	0	0	0
Stanje 31.12.2011.	462	14.134	3.831	3.732	356	22.515	693
Nabavke u toku perioda	0	2.224	0	316	893	3.433	8
Rashodovanje	0	-103	0	-647	-1.249	-1.999	0
Efekti procjene fer vrijednosti	0	0	0	0	0	0	0
Prenosi na investicije u toku	0	0	0	0	0	0	0
Prenosi sa nekretnina	0	0	0	0	0	0	0
Stanje 31.12.2012.	462	16.254	3.831	3.401	0	23.949	701
Ispravka vrijednosti							
Stanje 01.01.2011.	0	5.075	0	2.718	0	7.793	400
Amortizacija u toku perioda	0	230	0	337	0	567	91
Efekti procjene fer vrijednosti	0	618	0	-68	0	550	0
Rashodovanje	0	0	0	-341	0	-341	-62
Prenosi sa nekretnina	0	-1.568	1.569	0	0	1	0
Stanje 31.12.2011.	0	4.355	1.569	2.646	0	8.570	429
Amortizacija u toku perioda	0	205	0	374	0	579	113
Efekti procjene fer vrijednosti	0	0	0	0	0	0	0
Rashodovanje	0	-41	0	-642	0	-683	0
Prenosi sa nekretnina	0	0	0	0	0	0	0
Stanje 31.12.2012.	0	4.519	1.569	2.378	0	8.466	542
Sadašnja vrijednost							
31.12.2011.	462	9.779	2.262	1.086	356	13.945	264
31.12.2012.	462	11.735	2.262	1.022	0	15.481	159

Za investicione nekretnine koje se vode po metodi fer vrijednosti Banka nije izvršila procjenu vrijednosti investicionih nekretnina na 31.12.2012. godine u skladu sa zahtjevima MRS 40 "Investicione nekretnine".

Na dan 31. decembra 2012. godine Banka nema tereta, niti zaloga nad svojim, nekretninama, investicionim nekretninama i opremom.

Na osnovu raspoložive dokumentacije, analize pomoćne evidencije i na bazi revizorskog uzorka nismo se uvjerali u pouzdanost funkcionisanja softverske podrške kod obračuna amortizacije. Obračunata amortizacija u pomoćnoj evidenciji je manja od stvarne amortizacije za 206 hiljada KM, ali je odgovorna osoba Banke navedeni iznos razlike evidentirala na poziciji amortizacije u glavnoj knjizi.

17. OBRAČUNATA KAMATA I OSTALA AKTIVA

u hiljadama konvertibilnih maraka

Opis	31.12.2012. godine	31.12.2011. godine
Potraživanja za kamate	2.980	2.438
Potraživanja za naknade	67	77
Potraživanja po osnovu platnih kartica	180	35
Potraživanja od zaposlenih	9	8
Zalihe materijala	66	63
Unaprijed plaćeni troškovi	363	12
Potraživanja za zgradu od Vlade Brčko Distrikta	745	745
Stečena materijalna imovina naplatom potraživanja	324	599
Potraživanja za bolovanja koja se refundiraju	81	100
Potraživanja u obračunu - Western union	33	68
Ostala potraživanja	88	238
Ukupno	4.936	4.383
Ispravka vrijednosti obračunatih kamata	1.029	493
Ispravka vrijednosti potraživanja za zgradu od Vlade Brčko Distrikta	88	75
Ispravka vrijednosti ostale aktive	35	68
U k u p n o	3.784	3.747

Neto potraživanja za kamate na kredite plasirane komitentima sa stanjem na dan 31. decembra 2012. godine iznose 1.951 hiljadu KM. Na osnovu raspoložive dokumentacije, analize primijenjene metodologije Banke i analize kreditnog portfolia na bazi revizorskog uzorka Banka nije izvršila obračun ispravke vrijednosti za procijenjenu nenaplativost kamata po kreditima plasiranim komitentima u skladu sa internom metodologijom zasnovanom na zahtjevima Međunarodnog računovodstvenog standarda (MRS) 39 „Finansijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje“ u iznosu od 631 hiljadu KM. U skladu sa navedenim ispravka potraživanja za kamate i rashod po osnovu ispravke vrijednosti potraživanja na dan 31.12.2012. godine su potcijenjeni za 631 hiljadu KM, odnosno potraživanja za kamate na 31.12.2012. godine i rezultat poslovanja za 2012. godinu su precijenjeni za 631 hiljadu KM.

Takođe, Banka je tokom poslovne 2012. godine priznala dio prihoda od kamata po plasmanima koji su klasifikovani kao nekvalitetna aktiva. Revizorskim postupcima nismo mogli da se uvjerimo u iznos priznatih kamata u korist prihoda za koje postoji vjerovatnoća da neće biti naplaćene.

Banka je u toku godine izvršila kupovinu obveznica Republike Srpske za izmirenje obaveza po naknadno utvrđenom porezu na dobit i zateznim kamatama u iznosu od 42 hiljade KM, veza napomena broj 25.

Potraživanja za zgradu od Vlade Brčko Distrikta sa stanjem na dan 31. decembra 2012. godine u neto iznosu od 657 hiljada KM po procjeni rukovodstva Banke je utrživo potraživanje jer se odnosi na nesporni dio potraživanja prema Vladi Brčko Distrikta, iako je tužbeni zahtjev Banke na mnogo veći iznos. Banka procjenjuje da će se po ovom osnovu naplatiti u minimalno navedenom iznosu po završetku sudskog spora.

18. DEPOZITI KOMITENATA

u hiljadama konvertibilnih maraka

Opis	31.12.2012. godine	31.12.2011. godine
Depoziti po viđenju u KM	56.662	46.576
Depoziti po viđenju u stranoj valuti	21.980	17.277
Kratkoročni depoziti u KM	18.658	11.202
Kratkoročni depoziti u stranoj valuti	7.077	10.244
Dugoročni depoziti u KM	32.780	20.966
Dugoročni depoziti u stranoj valuti	36.389	27.508
U k u p n o	173.546	133.773

Na depozite po viđenju u KM, Banka obračunava godišnju kamatnu stopu od 0,0% do 0,1%. Na kratkoročno oročene depozite preduzeća u KM, Banka obračunava godišnju kamatnu stopu od 0% do 5%, u zavisnosti od perioda oročenja. Na dugoročno oročene depozite (preko jedne godine) Banka obračunava godišnju kamatnu stopu od 0% do 7,5%.

Na kratkoročno oročene depozite preduzeća u stranoj valuti, Banka obračunava godišnju kamatnu stopu od 0% do 5,60% u zavisnosti od perioda oročenja. Za dugoročno oročene depozite u stranoj valuti (preko jedne godine), Banka obračunava godišnju kamatnu stopu od 0% do 6,5%.

Banka na oročene depozite primjenjuje konformni metod obračuna kamate. U zavisnosti od tržišnih uslova, kao i u slučajevima od posebnog značaja za Banku, Uprava banke može donijeti posebne odluke o primjeni veće kamatne stope u odnosu na kamatne stope utvrđene internim aktima.

Na poziciji depozita je iskazan iznos od 5.000 hiljada KM namijenjen za dokapitalizaciju, veza napomena broj 21.

U narednoj tabeli prikazana je sektorska struktura depozita komitenata na dan 31. decembra 2012. i 2011. godine:

u hiljadama konvertibilnih maraka

Opis	31.12.2012. godine	31.12.2011. godine
<i>Depoziti po viđenju u KM</i>		
Vlada i vladine institucije	10.349	3.228
Javna i državna preduzeća	5.283	2.979
Privatna preduzeća i društva	10.926	11.084
Neprofitne organizacije	2.202	3.534
Banke i bankarske institucije	0	0
Nebankarske finansijske institucije	1.207	1.275
Građani	26.695	24.476
<i>Depoziti po viđenju u stranoj valuti</i>		
Vlada i vladine institucije	187	207
Javna i državna preduzeća	159	187
Privatna preduzeća i društva	4.373	2.450
Neprofitne organizacije	56	37
Građani	17.205	14.396
<i>Kratkoročni depoziti u KM</i>		
Vlada i vladine institucije	11.545	0
Privatna preduzeća i društva	456	1.295
Banke i bankarske institucije	0	4.000
Nebankarske finansijske institucije	4.250	3.500
Građani	2.407	2.407
<i>Kratkoročni depoziti u stranoj valuti</i>		
Vlada i vladine institucije	0	0
Javna i državna preduzeća	4.890	4.890
Privatna preduzeća i društva	10	127
Građani	2.177	5.227
<i>Dugoročni depoziti u KM</i>		
Vlada i vladine institucije	11.080	6.000
Privatna preduzeća i društva	1.260	2.180
Neprofitne organizacije	573	573
Nebankarske finansijske institucije	6.763	4.998
Građani	13.104	7.215
<i>Dugoročni depoziti u stranoj valuti</i>		
Vlada i vladine institucije	0	1.956
Javna i državna preduzeća	6	2.157
Privatna preduzeća i društva	994	629
Neprofitne organizacije	197	197
Nebankarske finansijske institucije	2.634	2.503
Građani	32.558	20.066
U k u p n o	173.546	133.773

19. OBAVEZE PO KREDITIMA
u hiljadama konvertibilnih maraka

Opis	31.12.2012. godine	31.12.2011. godine
<i>Dugoročni krediti u KM</i>		
Fond stanovanja Republike Srpske - finansiranje i kupovina stanova. Otplata kredita se vrši u skladu sa programima otplate krajnjih korisnika kredita. Kamata se obračunava po stopi šestomjesečni EURIBOR + marža u iznosu od 0,8 do 2,3%.	2.484	1.953
Fond za razvoj Istočnog dijela Republike Srpske - pruža pomoć u projektima razvoja u istočnom dijelu Republike Srpske. Otplata kredita se vrši u skladu sa programima otplate krajnjih korisnika kredita. Kamata se obračunava po stopi šestomjesečni EURIBOR + marža u iznosu od 0,8 do 2,3%.	252	353
Fond za razvoj i zapošljavanja Republike Srpske - finansiranje projekata razvoja. Otplata kredita se vrši u skladu sa programima otplate krajnjih korisnika kredita. Kamata se obračunava po stopi šestomjesečni EURIBOR + marža u iznosu od 0,8 do 2,3%.	5.313	5.645
Fond Vlade Brčko Distrikta za poljoprivredu	243	80
IFAD	303	303
U k u p n o	8.595	8.334

20. OSTALE OBAVEZE
u hiljadama konvertibilnih maraka

Opis	31.12.2012. godine	31.12.2011. godine
<i>Obaveze u KM</i>		
Obaveze po kamati	563	320
Obaveze prema dobavljačima	233	366
Obaveze za poreze	0	90
Primljeni avansi	0	3
Pasivna vremenska razgraničenja - razgraničeni prihodi naknada za obradu kreditnih zahtjeva	1.097	1.029
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	58	35
Ostale obaveze	568	496
<i>Obaveze u stranoj valuti</i>		
Obaveze po kamati	987	785
Obaveze prema dobavljačima	14	3
Ostale obaveze	130	43
U k u p n o	3.650	3.170

21. KAPITAL

Akcijski kapital

Akcijski kapital Banke formiran je inicijalnim ulozima akcionara i emisijama novih akcija. Akcionari imaju pravo upravljanja Bankom, kao i da učestvuju u raspodjeli dobiti.

Na dan 31. decembra 2012. godine akciji kapital Banke sastoji se od 18.375.000 običnih akcija, nominalne vrijednosti jedne akcije od 1 KM. Sve akcije su u potpunosti uplaćene.

Vlasnička struktura akcijskog kapitala Banke na dan 31. decembra 2012. godine je sljedeća:

Opis	31.12.2012. godine	Udio u %	31.12.2011. godine	Udio u %
Miroslava Pavlović	7.323	40%	7.323	40%
Slobodan Pavlović	7.323	40%	7.323	40%
Kompanija Slobomir Popovi	2.935	16%	2.935	16%
Mile Pavlović, Popovi	211	1%	211	1%
Ostali	583	3%	583	3%
U k u p n o	18.375	100%	18.375	100%

Banka je dužna da održava minimalni koeficijent adekvatnosti kapitala od 12%, koji je ustanovljen od strane Agencije za bankarstvo Republike Srpske, na bazi Bazelske konvencije. Na dan 31. decembra 2012. godine, pokazatelj adekvatnosti kapitala Banke po regulatornim zahtjevima je bio 15,11%.

Banka je u toku godine izvršila emisiju prioriteta nekumulativnih akcija u iznosu od 5.000 hiljada KM. Uplata navedenog iznosa je u cijelosti izvršena 31.12.2012. godine. Komisija za hartije od vrijednosti Republike Srpske je rješenjem od 15.01.2013. godine proglasila navedenu emisiju uspješnom i nakon toga je pokrenut proces upisa povećanja osnovnog kapitala Banke u sudski registar.

Zakonske rezerve

Zakonske rezerve predstavljaju izdvajanja iz raspodjele dobiti u skladu sa članom 231. Zakona o privrednim društvima, i to najmanje u visini 5% od dobiti tekuće godine, dok rezerva ne dostigne Statutom utvrđenu srazmjeru prema osnovnom kapitalu, a najmanje 10% osnovnog kapitala. Ukoliko se zakonske rezerve smanje, moraju se dopuniti do propisanog iznosa.

Posebne rezerve za kreditne gubitke

Posebne rezerve za kreditne gubitke predstavljaju rezerve nastale u skladu sa Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom i klasifikacija aktive banaka („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 136/10), donijetom od strane Agencije za bankarstvo Republike Srpske (ABRS). Navedene rezerve nastaju kao razlika između vrednovanja kreditnog portfolija Banke u skladu sa regulatornim zahtjevima ABRS, i metodologije obračuna rezervisanja koja je zasnovana na primjeni MRS 39 „Finansijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje“. U skladu sa navedenom Odlukom, Banka ne može izvršiti raspodjelu dobiti u druge svrhe, kao ni isplatu dividende, isplatu nagrade ili bonuse članovima organa Banke, niti bilo koje druge isplate iz dobiti dok ne obezbijedi pokriće nedostajućih rezervi za kreditne gubitke po regulatornom zahtjevu. Ukoliko iznos dodatnih rezervisanja prijeđe iznos akumulirane dobiti, iznos nedostajućih rezervi se iskazuje kao odbitna stavka kapitala.

Banka je izvršila obračun dodatnih rezervisanja po propisima ABRS na dan 31. decembra 2012. godine i utvrdila da je neophodno da u narednom obračunskom periodu (tokom 2013. godine) Banka izdvoji dodatnih 6.764 hiljade KM na ime pokrića nedostajućih rezervi za kreditne gubitke po regulatornom zahtjevu:

u hiljadama konvertibilnih maraka

Opis	31.12.2012. godine	31.12.2011. godine
Obračunate posebne rezerve za kreditne gubitke na dan 31.12. prethodne godine	14.994	3.653
Formirane posebne rezerve na dan 31.12. prethodne godine (pokrivene izdvajanjem iz dobiti ranijih godina)	3.470	3.126
Nedostajući iznos posebnih rezervi - kao obaveza izdvajanja iz dobiti u narednom obračunskom periodu (2013. godine)	6.764	527

22. ZARADA PO AKCIJI

u hiljadama konvertibilnih maraka

Opis	31.12.2012. godine	31.12.2011. godine
Neto dobitak tekuće godine	370	70
Prosječan ponderisan broj izdatih akcija	18.375	18.375
Obična i razrijeđena zarada po akciji u KM	0.0201	0.0038

23. POREZ NA DOBIT

a) Komponente poreza na dobit

u hiljadama konvertibilnih maraka

Opis	31.12.2012. godine	31.12.2011. godine
Tekući porez	215	193
Odgođeni porez	0	13
U k u p n o	215	180

b) Usaglašavanje poreza na dobit i proizvoda rezultata poslovanja prije oporezivanja i propisane poreske stope

u hiljadama konvertibilnih maraka

Opis	31.12.2012. godine	31.12.2011. godine
<i>Dobit prije oporezivanja</i>	585	250
Porez na dobit obračunat po stopi od 10%	58	25
Poreski efekti rashoda/prihoda koji se ne priznaju u poreskom bilansu	157	155
Porez na dobit priznat u bilansu uspjeha	215	180

24. POTENCIJALNE I UGOVORENE OBAVEZE

a) Platve i činidbene garancije i ostale preuzete neopozive obaveze

u hiljadama konvertibilnih maraka

Opis	31.12.2012. godine	31.12.2011. godine
Garancije:		
Platve garancije u KM	4.216	7.721
Činidbene garancije u KM	6.933	6.632
Preuzete neopozive kreditne obaveze	6.014	4.308
Druga vanbilansna aktiva - sudski sporovi	91	91
U k u p n o	17.254	18.752

Na dan 31. decembra 2012. godine rezerva za potencijalne gubitke po osnovu vanbilansnih stavki iznosi 12 hiljada KM (31. decembar 2011. godine: 19 hiljada KM).

b) Usaglašenost sa zakonskim propisima

Banka je dužna da obim svog poslovanja uskladi sa propisanim pokazateljima, odnosno da obim i strukturu svojih rizičnih plasmana uskladi sa računovodstvenim standardima i propisima Republike Srpske koji su ustanovljeni od strane Agencije za bankarstvo Republike Srpske.

Na dan 31. decembra 2012. godine ukupan iznos stalne imovine obračunat u skladu sa regulatornim zahtjevima u odnosu na osnovni kapital iznosio je 59,64% dok je propisani maksimum 50% bez posebnog odobrenja ABRS. Rukovodstvo Banke ima namjeru tokom naredne poslovne 2013. godine navedeno prekoračenje uskladiti sa propisima ABRS.

Banka je u toku godine izvršila emisiju prioritetnih nekumulativnih akcija u iznosu od 5.000 hiljada KM. Uplata navedenog iznosa je u cijelosti izvršena 31.12.2012. godine. Komisija za hartije od vrijednosti Republike Srpske je rješenjem od 15.01.2013. godine proglasila navedenu emisiju uspješnom i nakon toga je pokrenut proces upisa povećanja osnovnog kapitala Banke u sudski registar.

Na dan 31. decembra 2012. godine Banka je po svim drugim pokazateljima bila usklađena sa računovodstvenim standardima i propisima Republike Srpske koji su ustanovljeni od strane Agencije za bankarstvo Republike Srpske.

v) Sudski sporovi

Na dan 31. decembra 2012. godine protiv Banke se vodi 41 sudski spor od strane pravnih i fizičkih lica. Po procjeni pravnog sektora Banke i njenih pravnih zastupnika, ukupna vrijednost tih sporova iznosi 5.662 hiljade KM. Navedeni iznos ne uključuje eventualne zatezne kamate koje mogu biti utvrđene po okončanju sudskih sporova.

Veći sporovi uključuju sporove protiv Banke i to: David Šekularac u iznosu potraživanja od 1.747 hiljada KM i Privredna banka d.d. Sarajevo, Sarajevo na iznos potraživanja od 455 hiljada na ime neosnovanog bogaćenja ili korišćenje jedne poslovne zgrade u Brčkom u periodu od 2000. do 2008. godine koju je Banka kupila od Brčko Distrikta BiH 24. oktobra 2003. godine. Banka je po ovom istom osnovu tužila Brčko Distrikt (prodavac poslovnog objekta u Brčkom) za neosnovano bogaćenje i nadoknadu gubitka u ukupnom iznosu od 50.000 hiljada KM.

Procijenjena vrijednost sudskih sporova koje Banka vodi protiv pravnih i fizičkih lica iznosi 66.983 hiljade KM, ukupan broj ovih sudskih sporova je 401. Mišljenje rukovodstva Banke i njenih pravnih zastupnika je da se ne očekuju značajni negativni ishodi sporova koji bi mogli imati materijalno značajne efekte na finansijske izvještaje Banke i, saglasno tome, Banka je formirala rezervisanje za obezbjeđenje od potencijalnih gubitaka po ovom osnovu u iznosu od 9 hiljada KM.

25. PORESKI RIZICI

Republika Srpska i Bosna i Hercegovina trenutno imaju više zakona koji regulišu razne poreze uvedene od strane nadležnih organa. Porezi koji se plaćaju uključuju porez na dodatu vrijednost, porez na dobit i poreze na plate (socijalne poreze), zajedno sa drugim porezima. Pored toga, zakoni kojima se regulišu ovi porezi nisu bili primjenjivani duže vrijeme za razliku od razvijenijih tržišnih privreda, dok su propisi kojim se vrši implementacija ovih zakona često nejasni ili ne postoje. Shodno tome, u pogledu pitanja vezanih za poreske zakone ograničen je broj slučajeva koji se mogu koristiti kao primjer. Često postoje razlike u mišljenju među državnim i entitetskim ministarstvima i institucijama u vezi sa pravnom interpretacijom zakonskih odredbi što može dovesti do neizvjesnosti i sukoba interesa. Poreske prijave, zajedno sa drugim oblastima zakonskog regulisanja (na primjer, pitanja carina i devizne kontrole) su predmet pregleda i kontrola od više ovlašćenih organa kojima je zakonom omogućeno propisivanje jako strogih kazni i zateznih kamata.

Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Banke mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva. Kao rezultat iznijetog, transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti i Banci može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. U skladu sa Zakonom o Poreskoj upravi Republike Srpske, period zastarjelosti poreske obaveze je pet godina. To praktično znači da poreske vlasti imaju prava da odrede plaćanje neizmirenih obaveza u roku od pet godina od trenutka kada je obaveza nastala. Ove činjenice utiču da poreski rizik u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini bude značajniji od onog u zemljama sa razvijenijim poreskim sistemom.

Pored navedenog, Banka ima značajne transakcije sa povezanim pravnim i fizičkim licima. Iako rukovodstvo Banke smatra da banka posjeduje dovoljnu i adekvatnu prateću dokumentaciju u vezi sa transfernim cijenama, postoji neizvjesnost da se zahtjevi i tumačenja poreskih i drugih organa razlikuju od tumačenja rukovodstva. Rukovodstvo Banke smatra da eventualna različita tumačenja neće imati materijalno značajnih posljedica po finansijske izvještaje Banke.

Banka je u toku 2012. godine imala kontrolu od strane Poreske uprave Republike Srpske za period od 01.01.2007. godine do 31.03.2012. godine i rješenjem broj 06/1.01/0303/490-4.21/12 od 24.05.2012. godine je utvrđena dodatna obaveza u iznosu od 226 hiljada KM (165 hiljada KM glavnica i 61 hiljada KM kamata). Banka je obavezu u iznosu od 184 hiljade KM izmirila u toku godine, dok će iznos od 42 hiljade KM izmiriti putem obveznica (obaveza zaključno sa 31.12.2007. godine), veza napomena broj 17.

Navedena obaveza se odnosi na obavezu za porez na dobit i pripadajuće zatezne kamate nastale na osnovu razlike između tržišnih i transfernih cijena po kojima Banka uzima u zakup objekte od akcionara Slobodana i Miroslave Pavlović. Banka je i u toku 2012. godine nastavila da plaća zakup po većim cijenama od tržišnih u većem rasponu nego prethodnih godina.

26. TEKUĆA EKONOMSKA SITUACIJA I NJEN UTICAJ NA POSLOVANJE BANKE

U toku 2012. godine Banka je bila pod određenim uticajem globalne ekonomske i finansijske krize. Ipak, tokom 2012. godine, Banka nije imala značajnijih problema sa likvidnošću.

Do sada, tekuća finansijska kriza je imala ograničen uticaj na finansijski položaj i performanse Banke, prije svega zahvaljujući internim politikama upravljanja rizicima i regulatornim ograničenjima. Banka je usvojila nove politike u vezi sa odobravanjem kredita, prihvatanjem sredstava obezbjeđenja, politike procjene, kao i politike upravljanja sredstvima. Banka pažljivo i na redovnoj osnovi prati kreditni rizik, rizik likvidnosti, kamatni i devizni rizik. Očekuje se da će i likvidnost u budućem periodu biti na zadovoljavajućem nivou.

Pogoršanje ekonomske situacije u zemlji vjerovatno će uticati na položaj određenih industrijskih grana, kao i na sposobnost nekih klijenata da servisiraju svoje kreditne obaveze prema Banci. Takva situacija može uticati na rezervisanja Banke za gubitke po osnovu obezvređenja u 2012. godini, a zatim i na druga područja u kojima se od rukovodstva Banke očekuje da daje procjene, uključujući i procjenu vrijednosti sredstava obezbjeđenja i hartija od vrijednosti. Finansijski izvještaji za 2012. godinu sadrže značajne računovodstvene procjene koje se odnose na gubitke usljed umanjenja vrijednosti imovine, procjenu vrijednosti sredstava. Banka će se u 2013. godini koncentrisati na upravljanje svojim finansijskim portfoliom u skladu sa promjenama u poslovnom okruženju.

27. ODNOSI SA POVEZANIM LICIMA

u hiljadama konvertibilnih maraka

Opis	31.12.2012. godine	31.12.2011. godine
<i>Aktiva</i>		
<i>Kreditni plasirani komitentima</i>		
Kompanija Slobomir	3.191	3.105
Slobomir P univerzitet	1.657	1.582
RTV Slobomir	90	96
Žitopromet	303	0
Grafam	238	121
IBD	372	402
Drina River Bridge	40	40
Aqua City	191	0
Pavlović Slobodan	50	181
Pavlović Mile	7	96
Jovanović Radomir	0	96
Blagojević Blago	0	0
Lazić Petar	0	26
Nikolija Spasenovska	223	0
Andrija Kulić	48	0
Goran Mitrović	8	0
U k u p n o	6.418	5.745

u hiljadama konvertibilnih maraka

Opis	31.12.2012. godine	31.12.2011. godine
Pasiva		
Depoziti po viđenju		
Kompanija Slobomir	3	10
Slobomir P univerzitet	84	23
RTV Slobomir	20	1
Žitopromet	185	229
Grafam	0	1
IBD	2	5
Drina River Bridge	3	1
Aqua City	28	5
Disk digitalna replikacija	0	18
Pavlović Slobodan	48	4
Jovanović Radomir	37	6
Pavlović Mile	18	23
Pavlović Miroslava	108	42
Milošević Miloš	0	0
Mišanović Milenko	0	0
Babić Mitar	0	0
Erić Milovan	20	4
Savić Drago	4	1
Čosović Vanja	0	4
Lazić Petar	0	11
Andrija Kulić	0	0
Goran Mitrović	0	0
Mihajlović Jelena	0	14
Oročeni depoziti		
Pavlović Slobodan	402	32
Jovanović Radomir	32	87
Milošević Miloš	0	0
Mišanović Milenko	0	0
Mihajlović Jelena	0	10
U k u p n o	994	531

u hiljadama konvertibilnih maraka

Opis	31.12.2012. godine	31.12.2011. godine
Pozicije uključene u bilans uspjeha		
Prihodi od kamata		
Kompanija Slobomir	346	433
Slobomir P univerzitet	219	177
RTV Slobomit	10	9
Žitopromet	120	54
Grafam	12	8
IBD	27	25
Drina River Bridge	3	4
Aqua City	18	10
Pavlović Slobodan	6	8
Pavlović Mile	7	9
Jovanović Radomir	2	0
Blagojević Blago	0	0
Andrija Kulić	1	0
Goran Mitrović	0	0
Lazić Petar	0	1
U k u p n o	771	738
Rashodi od kamata		
Milošević Miloš	0	0
Jovanović Radomir	-2	-2
U k u p n o	-2	-2
Prihodi od naknada i provizija		
Kompanija Slobomir	11	19
Slobomir P univerzitet	16	19
RTV Slobomir	1	1
Žitopromet	23	44
Grafam	3	2
IBD	1	1
Drina River Bridge	1	1
Aqua City	1	2
Blagojević Blago	0	0
U k u p n o	57	89
Prihodi od zakupnina		
Žitopromet	4	4
U k u p n o	4	4
Rashodi zakupnina		
Pavlović Slobodan	1.529	1.470
Grafam	7	0
U k u p n o	1.536	1.470
Ostali rashodi		
Pavlović Slobodan	86	125
Pavlović Miroslava	56	0
U k u p n o	142	125

Članovima Uprave su u 2012. godini isplaćene plate u bruto iznosu od 247 hiljada KM, a u 2011. godini 224 hiljade KM.

28. NAKNADNI DOGAĐAJI

Banka je u toku godine izvršila emisiju prioritetnih nekumulativnih akcija u iznosu od 5.000 hiljada KM. Uplata navedenog iznosa je u cijelosti izvršena 31.12.2012. godine. Komisija za hartije od vrijednosti Republike Srpske je rješenjem od 15.01.2013. godine proglasila navedenu emisiju uspješnom i nakon toga je pokrenut proces upisa povećanja osnovnog kapitala Banke u sudski registar.

28. ANALIZA ROČNOSTI SREDSTAVA I OBAVEZA

Naredna tabela prikazuje analizu sredstava i obaveza prema odgovarajućoj dospelosti na osnovu preostalog perioda od datuma bilansa stanja do ugovorenog datuma dospijea. Dospjelost sredstava i obaveza i mogućnost reprogramiranja kamatonosnih obaveza na dan njihovog dospijea, uz prihvatljive troškove, su značajni faktori za ocjenu likvidnosti Banke i njenu izloženost rizicima od promjene kamatnih stopa i deviznih kurseva. Preostali period dospijea sredstava i obaveza sa stanjem na dan 31. decembra 2012. godine je sljedeći:

u hiljadama konvertibilnih maraka

Opis	Do 30 dana	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Preko 1 godine	Ukupno
Na da 31.12.2012. godine					
AKTIVA					
Novčana sredstva i sredstva kod Centralne banke BiH	45.522	0	0	0	45.522
Sredstva kod drugih banaka	23.846	0	0	243	24.089
Kreditni plasirani komitentima	10.978	9.159	38.798	67.006	125.941
Nematerijalna ulaganja	0	0	159	0	159
Hartije od vrijednosti za trgovanje	17	0	0	66	83
Obračunata kamata i ostala aktiva	4.356	0	0	0	4.356
Ukupna aktiva	84.719	9.159	38.957	67.315	200.150
PASIVA					
Depoziti komitenata	84.814	20.555	45.221	22.956	173.546
Obaveze po kreditima	0	0	4	8.591	8.595
Obaveze po emitovanim obveznicama	0	0	0	0	0
Ostale obaveze, uključujući obaveze za poreze	2.351	34	241	1.024	3.650
Dugoročna rezervisanja za potencijalne gubitke i ugovorene obaveze	0	0	0	0	0
Ukupne obaveze	87.165	20.589	45.466	32.571	185.791
Ročna neusklađenost	-2.446	-11.430	-6.509	34.744	14.359
Na dan 31.12.2011. godine					
Ukupno aktiva	60.289	11.862	34.704	55.557	162.412
Ukupno obaveze	70.111	14.087	32.699	28.584	145.481
Ročna neusklađenost	-9.822	-2.225	2.005	26.973	16.931

Struktura aktive i pasive po ročnosti na dan 31. decembra 2012. godine ukazuje na postojanje ročne neusklađenosti preostalog perioda dospijeca sredstava i obaveza do jednog mjeseca, od jednog od tri mjeseca, i od tri mjeseca do dvanaest mjeseci. Primarni nedostatak navedene neusklađenosti leži u činjenici da su kratkoročni izvori sredstava plasirani na duži vremenski period.

Na osnovu analiza rukovodstva Banke, baziranih na trendu kretanja depozita u toku prethodnih godina, 50 % ukupnih depozita po viđenju predstajaju iznos koji se može smatrati stabilnim izvorom finansiranja Banke i koji omogućava prevazilaženje pomenute ročne neusklađenosti. Takođe, rukovodstvo Banke smatra da će u narednom periodu kontinuiranim usklađivanjem novčanih tokova priliva i odliva sredstava i konstantnim pribavljanjem potrebnih izvora uz određivanje striktnih limita za trošenje sredstava obezbjeđivati dnevnu likvidnost Banke. Ova ročna neusklađenost je bila u zakonski propisanim okvirima.

29. PREGLED RIZIKA OD PROMJENA KAMATNIH STOPA

Banka je izložena raznim rizicima, koji kroz efekte promjena visine kamatnih stopa na tržištu, djeluju na njen finansijski položaj i tokove gotovine. Naredna tabela prikazuje pregled kamatonosnih i nekamatonosnih pozicija Banke na dan 31. decembra 2012. godine.

u hiljadama konvertibilnih maraka

Opis	Kamatonosno	Nekamatonosno	Ukupno
Na dan 31.12.2012. godine			
AKTIVA			
Novčana sredstva i sredstva kod Centralne banke BiH	62.373	7.238	69.611
HOV namijenjene prodaji	0	83	83
Sredstva kod drugih banaka	243	0	243
Kredit plasirani komitentima	129.537	0	129.537
Nematerijalna ulaganja	0	159	159
Oprema	0	1.025	1.025
Obračunata kamata i ostala aktiva	0	5.490	5.490
Ukupna aktiva	192.153	13.995	206.149
PASIVA			
Depoziti komitenata	150.053	23.493	173.546
Obaveze po kreditima	8.595	0	8.595
Obaveze po emitovanim obveznicama	0	0	0
Ostale obaveze, uključujući obaveze za poreze	0	3.876	3.876
Dugoročna rezervisanja za potencijalne gubitke i ugovorene obaveze	0	3.740	3.740
Ukupne obaveze	158.648	31.109	189.757
Izloženost promjena kamatnih stopa	33.505	-17.114	16.392
Na dan 31.12.2011. godine			
Ukupno aktiva	154.573	10.949	165.522
Ukupno obaveze	109.334	39.283	148.617
Izloženost promjena kamatnih stopa	45.239	-28.334	16.905

Sljedeća tabela predstavlja pregled godišnjih kamatnih stopa po najznačajnijim pozicijama finansijskih sredstava i obaveza Banke:

Opis	U stranoj valuti	U KM
Aktiva		
Obavezna rezerva kod Centralne banke BiH	0.00%	0,11%-1,22%
Devizni računi kod ino banaka	0,00%-3,36%	0.00%
<i>Kreditni plasirani komitentima do jedne godine:</i>		
Pravna lica	0.00%	4,98%-8,04%
Stanovništvo	0.00%	9,07%-10,24%
<i>Kreditni plasirani komitentima preko jedne godine:</i>		
Pravna lica	0.00%	7,50%-10,95%
Stanovništvo	0.00%	7,78%-10,38%
Pasiva		
Kratkoročni depoziti domaćih banaka i drugih finansijskih institucija	0.00%	0.00%
Depoziti po viđenju pravnih lica	0.00%	0.00%
Depoziti po viđenju stanovništva	0.00%	0,10%
<i>Kratkoročni depoziti:</i>		
Pravna lica	0.00%	1,41%-2,90%
Stanovništvo	0.00%	0,82%-3,39%
<i>Dugoročni depoziti:</i>		
Pravna lica	0.00%	3,30%-5,63%
Stanovništvo	0.00%	4,17%-6%

Banka primjenjuje kamatu od 0% - 6,50% na dio depozita klijenta koji služe kao sredstvo obezbjeđenja blagovremene otplate kredita odobrenih od strane Banke.

30. DEVIZNI PODBILANS

Analiza sredstava i obaveza iskazanih u deviznim iznosima, sa stanjem na dan 31. decembra 2012. godine, prikazana je po pojedinačnim valutama:

u hiljadama konvertibilnih maraka

Opis	EUR	USD	Ostale valute	Devizni podbilans	KM podbilans	Ukupno
Na dan 31.12.2012. godine						
AKTIVA						
Novčana sredstva i sredstva kod CB BiH	8.489	2.568	6.664	0	0	17.721
Sredstva kod drugih banaka	243	0	0	0	0	243
Kreditni plasirani komitentima	92.756	0	0	0	0	92.756
Nematerijalna ulaganja	159	0	0	0	0	159
Oprema	0	0	0	0	0	0
Obračunata kamata i ostala aktiva	50	0	5	0	0	55
Ukupna aktiva	101.697	2.568	6.669	0	0	110.934
PASIVA						
Depoziti komitenata	57.068	2.777	5.242	0	0	65.087
Ostale obaveze	1.119	2	10	0	0	1.131
Obaveze po depozitima sa valutnom klauzulom	48.355	0	0	0	0	48.355
Ukupne obaveze	106.542	2.779	5.252	0	0	114.573
Neto devizna pozicija	-4.845	-211	1.417	0	0	-3.639
Na dan 31.12.2011. godine						
Neto devizna pozicija	976	-117	835	0	0	1.694

31. FINANSIJSKI INSTRUMENTI

31.1. Upravljanje finansijskim rizicima

Banka je izložena različitim vrstama finansijskih rizika na osnovu svojih aktivnosti koje, između ostalog, uključuju analize, procjene, prihvatanje određenog stepena rizika ili kombinacije rizika, kao i upravljanje istim. Preuzimanje rizika se nalazi u osnovi finansijskog poslovanja, a operativni rizici su propratni efekti svakog posla. Banka ima cilj da postigne odgovarajuću ravnotežu između preuzetih rizika i povrata na ulaganja i da svede na minimum potencijalne negativne efekte istih na finansijski rezultat Banke.

Politike upravljanja rizicima Banke koriste se za identifikovanje i analizu ovih rizika, za uspostavljanje odgovarajućih ograničenja i kontrola, za posmatranje rizika i poštovanje ograničenja na osnovu pouzdanih i ažurnih informacionih sistema. Banka redovno preispituje svoje politike i sisteme upravljanja rizicima da bi isti odgovarali promjenama na tržištu, promjenama proizvoda i novim najboljim praksama.

Organizaciona struktura upravljanja rizicima u Banci jasno definiše odgovornosti, efikasnu podjelu rada i sprečava sukob interesa na svim nivoima u vezi sa odborom direktora, kao i u vezi sa klijentima i ostalim povezanim licima.

Najznačajniji rizici kojima je banka izložena u svom poslovanju jesu kreditni rizik, tržišni rizik, rizik likvidnosti i operativni rizik.

31.2. Kreditni rizik

Banka preuzima na sebe kreditni rizik koji predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat Banke usljed neizvršavanja ugovorenih obaveza dužnika prema Banci. Kreditni rizik predstavlja najznačajniji rizik za poslovanje Banke koja iz tog razloga upravlja svojom izloženošću kreditnom riziku. Izloženost kreditnom riziku nastaje prije svega na osnovu aktivnosti kreditiranja, tj. odobravanja kredita. Kreditni rizik je takođe prisutan kod vanbilansnih finansijskih instrumenata, kao što su garancije i nepovučene kreditne linije.

Kreditni rizik podrazumijeva rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usljed neizvršavanja obaveza dužnika prema Banci. Kreditni rizik obuhvata:

- Rizik neizvršenja („default risk“) – rizik od gubitka koji može nastupiti ukoliko dužnik ne izmiri svoju obavezu prema banci.
- Rizik promjene kreditnog kvaliteta aktive („downgrade risk“) – rizik od gubitka Banke koji može nastati ukoliko dođe do pogoršanja nivoa rizičnosti dužnika (pogoršanja kreditnog rejtinga dužnika) na pozicijama aktive koje se vode u bankarskoj knjizi.
- Rizik promjene vrijednosti aktive – rizik od gubitka banke koji može nastati na pozicijama aktive koje se vode u bankarskoj knjizi ukoliko dođe do smanjenja tržišne vrijednosti u odnosu na vrijednost po kojoj je aktiva kupljena.
- Rizici izloženosti – rizici koji mogu proisteći po osnovu izloženosti Banke prema jednom licu, grupi povezanih lica ili licima povezanim sa bankom.

Upravljanje kreditnim rizikom, klasifikaciju aktive banke, koncentraciju kreditnog rizika, kao i dokumentovanje kreditnih aktivnosti je u skladu sa minimalnim standardima koje propisuje Agencija za bankarstvo Republike Srpske.

Banka takođe ima i vlastiti sistem internog rejtinga klijenta, a koji je u skladu sa kriterijumima za ocjenu internog rejtinga matične banke.

Procedura upravljanja kreditnim rizikom propisuje sistem i politiku, te pravila i procedure za upravljanje kreditnim rizikom. Upustvima za upravljanje kreditnim rizikom (banke, mikroprivrednih subjekata, preduzetnika i poljoprivrednika, privrednih subjekata, kao i kreditnim portfoliom), detaljno se definišu postupci identifikovanja mjerenja, ublažavanja, praćenja i izvještavanja kreditnog rizika.

Procedura upravljanja rizikom izloženosti propisuje nadležnosti i odgovornosti, sistem i politiku, te pravila i procedure upravljanja rizikom izloženosti.

31.2.1. Upravljanje kreditnim rizikom

Banka ima komplet politika i procedura koje regulišu odobravanje kredita i upravljanje kreditnim rizikom. Iznos izloženosti kreditnom riziku u vezi sa ovim izjednačava se sa iznosima sredstava u izvještaju o finansijskom položaju i određuje se sistemom limita i internih pravila koje odobrava Nadzorni odbor. Pri tom, Banka je izložena kreditnom riziku po osnovu vanbilansnih stavki preuzetih obaveza u vezi sa kreditiranjem ili izdavanjem garancija.

Obezvredjenje kredita, garancija i ostale rizične aktive i formiranje ispravke vrijednosti za potencijalne gubitke vrši, na prijedlog Sektora plasmana i Sektora poslova sa stanovništvom, Odjeljenje rizika, a primjenjuje se na nivou Banke.

Primjena ovih pravila je u nadležnosti organizacionih dijelova u čijem zaduženju je praćenje bilansne aktive i vanbilansnih stavki koje se procjenjuju i Odjeljenja rizika. Nadležni organizacioni dijelovi Banke su obavezni da u skladu sa programom i procedurom za upravljanje kreditnim rizikom i klasifikaciju aktive, odlukom o definisanju i procjeni kolaterala i odlukom o davanju ovlaštenja za potpisivanje dokumenata obezbijede razumne i objektivne dokaze o obezvređivanju i identifikovanju nastalih događaja koji su uticali na pojavu problema u izmirivanju obaveza od strane dužnika.

Procjena i formiranje ispravke vrijednosti se vrši kvartalno, prema Odlukama ABRS i MRS 39 i MRS 37 (koje Banka primjenjuje od 01.01.2010. godine).

Na osnovu Odluke ABRS i MRS 39 i MRS 37 Banka je donijela interna pravila i kriterijume po kojima se vrši ocjenjivanje klijenata i formiranja ispravke vrijednosti, pri čemu prvo polazi od ocjene rizika i formiranja klasifikacionih grupa.

31.2.2. Politike obezvređenja i rezervisanja

Rizik se definiše kao vjerovatnoća mogućeg neizmirenja u otplati kredita od strane klijenta u vezi sa ugovorenim obavezama prema Banci. Ocjena rizika se koristi za mjerenje i klasifikaciju stepena rizika neizmirenja obaveza prema Banci.

Prilikom ocjenjivanja rizika i klasifikacije klijenta primjenjuje se kombinacija kvantitativnih (finansijskih) kriterijuma i kvalitativnih faktora u zavisnosti od segmentacije klijenata i dana kašnjenja u izmiranju obaveza prema Banci.

Banka preispituje osjenu rizika za svakog klijenta najmanje jednom kvartalno za cjelokupni portfolio i pojedinačno za svakog klijenta.

U okviru internih pravila za ocjenu rizika klijenti se klasifikuju po grupama rizika od A do E, prema slijedećoj tabeli:

Privreda			Stanovništvo		
Kategorija	%	Dani kašnjenja	Kategorija	%	Dani kašnjenja
A0	0	0-10	A0	0	0-30
A1	1	11-15	A1	1	31-60
A2	2	16-25	A2	2	61-90
A3	3	26-35	A3	3	91-115
B1	5	36-45	A4	4	116-130
B2	8	46-55	B1	5	131-145
B3	10	56-65	B2	7	146-160
B4	13	66-75	B3	10	161-185
B5	15	76-90	B4	12	186-200
C1	16	91-100	B5	13	201-215
C2	20	101-115	C1	15	216-230
C3	25	116-130	C2	18	231-245
C4	30	131-145	C3	25	246-255
C5	35	146-160	C4	35	256-260
C6	40	161-180	C5	40	261-270
D1	45	181-195	D1	41	271-300
D2	50	196-215	D2	45	301-315
D3	60	216-230	D3	50	316-330
D4	70	231-245	D4	55	331-345
D5	80	246-270	D5	60	346-365
E	100	>270	E	100	>365

- Klasifikaciona grupa A dobra aktiva

U grupu A se klasifikuju sva potraživanja koja se redovno izmiruju u skladu sa odredbama ugovora od strane korisnika kredita i čija finansijska pozicija ne daje objektivne osnove za nemogućnost cjelovitog izmirenja obaveza. Ova potraživanja obuhvataju sve kredite, kartice i dozvoljene minuse, koji su obezbijeđeni prvoklasnim kolateralom (namjenskim depozitom, neopozivim garancijama banaka sa investicionim rangom, neopozivim garancijama Vlade Republike Srpske, Vlade Federacije BiH, Vijeća ministara BiH, Centralne banke BiH, Vlada zemalja zone A i Centralnih banaka zemalja zone A) i kod kojih ne postoje indikatori pogoršanja. Interno razvijena klasifikacija u okviru grupe data je u tabeli iznad.

- Klasifikaciona grupe B aktiva sa posebnom napomenom (posebno praćenje)

Potreba posebnog praćenja pojedinih potraživanja se javlja u slučaju kada postoji neznatno kašnjenje prilikom izmirenja obaveza ili u slučaju pogoršanja finansijske situacije korisnika kredita, što može dovesti u pitanje cjelovito izmirenje obaveza. Ukoliko postoji kašnjenje u plaćanju obaveza za pravna lica do 90 dana, a za fizička lica do 200 dana kredit će biti klasifikovan u B grupu.

- Kvalifikaciona grupa C substandardna aktiva (neregularna aktiva)

Neregularna potraživanja su ona kod kojih postoje značajne nepravilnosti prilikom izmirenja obaveza i za koje postoje dostupne informacije koje ukazuju na nestabilnu finansijsku situaciju korisnika kredita, kada su postojeći i budući prihodi nedovoljni za cjelovito izmirenje obaveza prema Banci i ostalim kreditorima, kao i u slučaju konstatovanih slabosti koje stvaraju eventualnu mogućnost gubitka za Banku. Broj dana kašnjenja koji predstavlja jedan od indikatora za klasifikaciju u C predstavljeno je u tabeli.

- Klasifikaciona grupa D sumnjiva aktiva

Sumnjiva potraživanja su ona kod kojih su prisutne velike nepravilnosti prilikom izmirenja obaveza, nastale kao rezultat pogoršanja finansijske situacije korisnika kredita, kada je vjerovatnoća izmirenja obaveza veoma mala, sa kašnjenjem pravnih lica do 270 dana i fizičkih lica do 365 dana.

- Klasifikaciona grupa E gubitak po potraživanju

Gubitak po potraživanju je evidentiran kada je izmirenje obaveza trajno poremećeno i kada postoji ozbiljno pogoršanje finansijske situacije korisnika kredita, koja uzrokuje da se dospjele obaveze ne mogu izmiriti i ako postoje indicije da može doći do povrata dijela potraživanja u budućnosti.

Procjena ispravki vrijednosti kredita privrede vrši se grupno i pojedinačno, tako što je prethodno potrebno uraditi segmentaciju portfolia prema ukupnoj izloženosti dužnika i broju dana kašnjenja. Ukupnu izloženost čini zbir svih potraživanja nastalih po konkretnom kreditu (saldo glavnog duga, dospjelih obaveza, kamate i naknade).

Prvu grupu čine plasmani čiji iznos nije materijalno značajan za Banku, a to su plasmani koji ne prelaze iznos od 50.000,00 KM i oni se procjenjuju prema broju dana kašnjenja u izmirivanju obaveza, primjenom procenta obezvređivanja datog u tabeli iznad.

Drugu grupu čine svi plasmani koji kasne do 16 dana bez obzira na izloženost i oni nisu obezvrijeđeni, odnosno nemaju ispravku vrijednosti, jer Banka procjenjuje da će ih naplatiti u cijelosti, sa neznatnim kašnjenjem. U istu grupu spadaju i plasmani koji su obezbijeđeni namjenski oročenim depozitom, koji Banka može usmjeriti na zatvaranje potraživanja od korisnika kredita, ako primijeti da postoje problemi u izmirivanju obaveza i plasmani obezbijeđeni ostalim prvoklasnim kolateralom (neopozivim garancijama banaka sa investicionim rangom, neopozivim garancijama Vlade Republike Srpske, Vlade Federacije BiH, Vijeća ministara BiH, Centralne banke BiH, Vlada zemalja zone A i Centralnih banaka zemalja zone A).

Iz obje navedene grupe plasmana izdvajaju se plasmani čije je kašnjenje veće od 180 dana, a obezbijedeni su utrživim kolateralom, hipotekom na nekretnine ili zalogom na pokretnu imovinu (u daljem tekstu: kolateral) kod kojih postoji realna vjerovatnoća da će se kredit naplaćivati iz tih sredstava, za te plasmane obezvređenje se vrši pojedinačno. Oni se procjenjuju tako što se izračunava sadašnja vrijednost planiranog novčanog toka od naplate, odnosno preuzimanja priznate vrijednosti kolaterala (diskont priznate vrijednosti kolaterala efektivnom kamatnom stopom). Dobijena sadašnja vrijednost se raspoređuje procentualno na sva potraživanja Banke (kredit, dospjelo, kamata, naknada) i ukoliko postoji razlika između knjigovodstvene vrijednosti i dobijene sadašnje vrijednosti potraživanja, taj iznos predstavlja ispravku, tj. obezvređenje plasmana.

Kolateral koji Banka u ovom slučaju priznaje čini:

1. nepokretna imovina:
 - zemljište: građevinsko i poljoprivredno;
 - građevinski objekti: stambeni objekat (porodična kuća); stan; pomoćni objekat; ekonomski objekat (farme, staje, silosi); poslovni prostor (lokal); fabrička hala; magacin i drugi objekti koji su u upotrebi.

Objekti trebaju biti osigurani kod osiguravajuće kuće sa polisom vinkuliranom u korist Banke.

2. pokretna imovina:
 - mašine,
 - vozila,
 - roba na zalihama,
 - osnovno stado.

Priznatu vrijednost kolaterala predstavlja procijenjena vrijednost kolaterala umanjena za korektivni faktor. Korektivni faktor se određuje na bazi trenutnih tržišnih vrijednosti, a koje definišu, vrsta kolaterala, lokacija i rang hipoteke (hipoteka prvog ili drugog reda), prema Pregledu kolaterala (poseban akt).

Procijenjenu vrijednosti kolaterala predstavlja procijenjeni novčani iznos nepokretnosti ili pokretne imovine, koji određuje sudski vještak odgovarajuće struke.

Vrijeme kada se očekuje planirani novčani tok od naplate, odnosno preuzimanja priznate vrijednosti kolaterala je 180 dana od dana na koji se vrši procjena produženo za vrijeme utrživosti.

Nakon što kredit dođe u docnju od 180 dana stručnim službama se ostavlja vrijeme, isto tako od 180 dana da preduzmu mjere u cilju naplate, utuženjem ili na neki drugi način prihvatljiv za dužnika i za Banku. Vrijeme utrživosti predstavlja vrijeme za koje Banka može da završi spor i proda ili preuzme kolateral, ali ne za veću vrijednost nego što je potraživanje.

Dužnici čija izloženost predstavlja materijalno značajnu za Banku, u ovom slučaju to su iznosi veći od 50.000,00 KM, a kasne u izmirivanju svojih obaveza više od 30 dana klasifikuju se pojedinačno, odnosno kada postoje objektivni dokazi o obezvređenju plasmana, tada se obezvređenje plasmana (ispravka) utvrđuje kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti i sadašnje vrijednosti očekivanih budućih novčanih tokova po kreditu. Sadašnja vrijednost kredita se utvrđuje diskontovanjem očekivanih novčanih priliva produženih za dane kašnjenja po kreditu primjenom efektivne kamatne stope konkretnog kredita.

Kredit iz ove grupe koji kasne preko 270, a nemaju utrživ kolateral klasifikuju se u E kategoriju i ispravka vrijednosti po ovim kreditima je jednaka ukupnoj izloženosti po kreditu.

Korisnici kredita kod kojih je primijećeno veliko kašnjenje u izmirivanju obaveza, a nisu obezbijedeni kolateralom ili taj kolateral nije dovoljan za pokriće obaveza, obezvređenje se može umanjiti za iznos očekivane naplate, ako za to postoji obrazloženje i dokumentovan dokaz.

Obračun se vrši na bazi planiranih priliva, utvrđenih sa korisnikom kredita koji se diskontuju kao novčani tokovi.

Po kreditima čije kašnjenje je duže od 90 dana i koji su raspoređeni u klasifikacionu grupu C koeficijent obezvrjeđenja kamate je 100%, ukoliko ne postoji utrživ kolateral čija diskontovana vrijednost je veća od ukupne izloženosti.

U slučaju gdje je kredit obezbijeđen utrživim kolateralom i kašnjenje po kreditu je duže od 180, priznata vrijednost kolaterala se diskontuje i razlika između dobijene neto sadašnje vrijednosti i ukupne izloženosti daje iznos obezvrjeđenja i za kamatu, koji se procentualno raspoređuje na kamatu, shodno učešću kamate u ukupnoj izloženosti.

Ako korisnik kredita nema kašnjenja u izmirivanju svojih obaveza na dan kada se vrši klasifikacija, a procjenjuje se da bi u nekom vremenu mogao postati rizičan, može se klasifikovati i drugačije od navedenih pravila i shodno tome izdvojiti ispravku prema tabeli (tačka 2.1.).

3.2 PROCJENA VJEROVATNOG GUBITKA PO VANBILANSNIM STAVKAMA

Vanbilansna aktiva (preuzete neopozive obaveze po kreditima) se klasifikuje isto kao i konkretni kredit.

Garancije koje isto tako čine vanbilansnu aktivu se klasifikuju u klasifikacionu grupu A i Banka ne obračunava ispravku. Izuzev u slučaju, ako bi došlo do iskupa garancije od strane Banke, tako nastalo potraživanje se klasifikuje u klasifikacionu grupu C i njihov koeficijent obezvrjeđenja je jednak koeficijentu iz tabele.

- Ako se desi da se izloženost potraživanja od jednog korisnika može klasifikovati po različitim kriterijumima sa različitom ocjenom Banka primjenjuje najlošiju ocjenu.
- Ako Banka ima više plasmana istom korisniku ili povezanim licima tu izloženost Banka klasifikuje u kategoriju najvećeg ocijenjenog rizika grupe. Izuzetak od ovoga predstavljaju plasmani obezbijeđeni prvoklasnim kolateralom i drugim kolateralom koji se diskontuje.

3.3 PRAVILA PROCJENJIVANJA I PRIZNAVANJA KREDITA FIZČKIH LICA

Klasifikacija kredita fizičkih lica vrši se grupno i pojedinačno, tako što je prethodno potrebno uraditi segmentaciju portfolia prema ukupnoj izloženosti korisnika kredita, broju dana kašnjenja i obezbijeđenju.

Prvo se radi klasifikacija po partiji zaduženja na osnovu broja dana kašnjenja. Za kredite koji imaju jednokratnu otplatu, broj dana kašnjenja se računa od dana dospijeća do dana obračuna.

Kreditna zaduženja koja imaju anuitetnu otplatu, izvodimo po sljedećoj formuli:

$$\text{Broj dana kašnjenja} = (\text{Saldo dospjelih obaveza/Iznos anuiteta}) \times 30 \text{ dana}$$

Nakon klasifikacije po danima kašnjenja, pristupa se dodjeljivanju clijenata u grupu.

Prvu grupu čine plasmani kod kojih nije došlo do obezvrjeđenja, a oni obuhvataju sve plasmane koji svoje obaveze izmiruju u kontinuitetu sa kašnjenjem do 31 dan bez obzira na izloženosti i plasmani koji su obezbijeđeni prvoklasnim kolateralom. Po kreditima iz ove grupe ne izdvaja se ispravka vrijednosti, jer se procjenjuje da će se potraživanja po navedenim kreditima u cijelosti naplatiti sa neznatnim kašnjenjem.

Drugu grupu čine plasmani korisnicima kredita koji predstavljaju materijalno manje značajne za Banku, čija ukupna izloženost na dan klasifikacije ne prelazi iznos od 5.000,00 KM i oni se klasifikuju grupno prema tabeli (tačka 2.1).

Treću grupu čine plasmani koji kasne preko 31 dan i čija je izloženost preko 5.000 KM, njihovo obezvređenje se procjenjuje kao razlika knjigovostvene vrijednosti na dan procjene i sadašnje vrijednosti očekivanih novčanih tokova po kreditu. Metodologija utvrđivanja sadašnje vrijednost je ista što je navedeno u tekstu gore (tačka 3.1. – pasus 8).

U slučaju da plasman po izloženosti pripada grupi ili ne pripada ni jednoj od navedenih grupa, a postoje objektivni dokazi o kašnjenju koje je veće od 180 dana i obezbijeđen je utrživim kolateralom, već navedenim u tekstu (tačka 3.1. – pasus 5) procjenjuje se pojedinačno i to tako što se vrši diskont priznate vrijednosti kolaterala i razlika između dobijene sadašnje vrijednosti i knjigovostvenog stanja plasmana evidentira se kao ispravka vrijednosti.

Iz priznate vrijednosti kolaterala, sadašnja vrijednost se dobije diskontiranjem u vremenu produženom za 180 dana od dana na koji se vrši procjena, produženo za vrijeme utrživosti kolaterala.

Kod fizičkih lica kod kojih postoji problem u otplati (veliko kašnjenje) i imaju dokaz o budućim prilivima, a nisu obezbijeđena kolateralom, ispravka se može umanjiti za iznos očekivane naplate. U ovom slučaju, ispravka vrijednosti se dobije kao razlika sadašnje vrijednosti planiranih priliva dokumentovanih od strane korisnika kredita i knjigovostvenog stanja plasmana na dan procjene.

Ostala aktiva se klasifikuje u skladu sa Odlukama ABRS (bez diskonta).

Knjiženje, evidentiranje obezvređenja kredita vrši se na računima ispravke vrijednosti i predstavlja rashod u bilansu uspjeha, nakon čega se sačinjava izvještaj o nastalim promjenama, na računima ispravke i dostavlja nadležnim organizacionim dijelovima, upravi Banke, a uprava, Nadzornom odboru.

Maksimalna izloženost (ukupna bilansna i vanbilansna izloženost)

Maksimalna izloženost riziku (bruto)

u hiljadama konvertibilnih maraka

Opis	31.12.2012. godine	31.12.2011. godine
Monetarna aktiva	205.630	164.437
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	21.084	13.983
Opozivi depoziti i krediti	48.527	32.584
Potraživanja po osnovu kamata, naknada i druga potraživanja	2.980	2.514
Dati krediti i depoziti	129.537	112.856
Ostali plasmani	243	259
Ostala sredstva	3.259	2.241
Monetarna pasiva	185.791	145.481
Transakcioni depoziti	78.642	63.853
Ostali depoziti	94.904	69.920
Primljeni krediti	8.595	8.334
Obaveze po osnovu naknada i kamata	1.550	1.105
Ostale obaveze	2.100	2.269
Monetarne vanbilansne stavke	17.254	18.752
Plative garancije	4.216	7.721
Činidbene garancije	6.933	6.632
Nepokriveni akreditivi	0	0
Preuzete neopozive obaveze	6.014	4.308
Ostale stavke vanbilansne izloženosti banke	91	91

31.2.4. Kategorizacija monetarne aktive po stepenu rizika
u hiljadama konvertibilnih maraka

Opis	Rejting 1	Rejting 2	Rejting 3	Rejting 4	Rejting 5	Ukupno
31.12.2012. godine						
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	21.084	0	0	0	0	21.084
Opozivi depoziti i krediti	48.527	0	0	0	0	48.527
Potraživanja po osnovu kamata, naknada i druga potraživanja	391	211	0	0	2.378	2.980
Dati krediti i depoziti	91.523	13.615	16.945	2.726	4.728	129.537
Ostali plasmani	243	0	0	0	0	243
Ostala sredstva	2.351	865	15	0	28	3.259
Ukupno	164.119	14.691	16.960	2.726	7.134	205.630
31.12.2011. godine						
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	13.983	0	0	0	0	13.983
Opozivi depoziti i krediti	32.584	0	0	0	0	32.584
Potraživanja po osnovu kamata, naknada i druga potraživanja	1.583	475	0	0	456	2.514
Dati krediti i depoziti	98.496	9.344	2.264	1.734	1.018	112.856
Ostali plasmani	259	0	0	0	0	259
Ostala sredstva	1.353	816	22	5	45	2.241
U k u p n o	148.258	10.635	2.286	1.739	1.519	164.437

Dospjeli plasmani
u hiljadama konvertibilnih maraka

Opis	31.12.2012. godine	31.12.2011. godine
<i>Dati krediti i depoziti</i>		
Privreda	3.115	3.128
Stanovništvo	2.043	4.273
Preduzetnici	1.117	1.030
Ukupno	6.275	8.431
<i>Reprogramirani krediti</i>		
Privreda	12.135	3.128
Stanovništvo	4.184	223
Preduzetnici	826	70
Ukupno	17.145	3.421
Dospjeli krediti	6.275	8.431
Reprogramirani krediti	17.145	3.421

31.2.6. Koncentracija rizika finansijskih sredstava po osnovu kojih je Banka izložena rizicima
u hiljadama konvertibilnih maraka

Opis	Srbija	Evropska unija	Republika Srpska	Federacija BiH	Distrikt Brčko	Ukupno ostalo	Ukupno
31.12.2012. godine							
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	107	8.489	4.265	0	1.008	7.215	21.084
Opozivi depoziti i krediti	0	0	48.527	0	0	0	48.527
Potraživanja po osnovu kamata, naknada i druga potraživanja	0	0	2.758	0	222	0	2.980
Dati krediti i depoziti	0	0	107.524	0	22.013	0	129.537
Ostali plasmani	0	0	243	0	0	0	243
Ostala sredstva	0	0	2.258	0	1.001	0	3.259
Ukupno	107	8.489	165.575	0	24.244	7.215	205.630
31.12.2011. godine							
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	60	8.262	4.265	0	844	552	13.983
Opozivi depoziti i krediti	0	0	32.584	0	0	0	32.584
Potračživanja po osnovu kamata, naknada i druga potraživanja	0	0	2.264	4	246	0	2.514
Dati krediti i depoziti	0	0	91.728	0	21.128	0	112.856
Ostali plasmani	0	0	259	0	0	0	259
Ostala sredstva	0	0	1.435	0	806	0	2.241
U k u p n o	60	8.262	132.535	4	23.024	552	164.437

u hiljadama konvertibilnih maraka

Opis	Sektor finansija i osiguranja	Poljoprivreda	Prerađivačka industrija	Građevinarstvo	Trgovina na malo	Uslužne djelatnosti	Obrazovanje, zdravstvo i socijalni rad	Aktivnosti u vezi sa nekretninama	Sektor preduzetnika	Javni sektor	Sektor stanovništva	Sektor stranih lica	Sektor drugih komitenata	Ukupno
31.12.2012. godine														
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	21.084	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	21.084
Opozivi depoziti i krediti	48.527	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	48.527
Potraživanja po osnovu kamata, naknada i druga potraživanja	1	275	124	285	182	155	0	0	379	1	1.555	0	23	2.980
Dati krediti i depoziti	5.918	9.595	11.604	9.715	17.872	14.261	16.459	0	5.502	822	37.789	0	0	129.537
Ostali plasmani	243	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	243
Ostala sredstva	3.259	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3.259
Ukupno	79.032	9.870	11.728	10.000	18.054	14.416	16.459	0	5.881	823	39.344	0	23	205.630
31.12.2011. godine														
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	13.983	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	13.983
Opozivi depoziti i krediti	32.584	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	32.584
Potraživanja po osnovu kamata, naknada i druga potraživanja	4	642	380	376	377	138	9	0	221	6	308	0	53	2.514
Dati krediti i depoziti	6.840	7.022	11.295	8.944	15.619	11.685	6.459	5.720	0	341	38.931	0	0	112.856
Ostali plasmani	259	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	259
Ostala sredstva	511	0	0	0	25	20	589	10	0	0	590	496	0	2.241
Ukupno	54.181	7.664	11.675	9.320	16.021	11.843	7.057	5.730	221	347	39.829	496	53	164.437

31.2.8. Monetarne vanbilansne stavke

u hiljadama konvertibilnih maraka

Opis	Plative garancije	Činidbene garancije	Preuzete neopozive obaveze	Ukupno
31.12.2012. godine				
Do godinu dana	1.574	3.206	4.750	9.530
Od 1 - 5 godina	2.642	3.727	1.355	7.724
U k u p n o	4.216	6.933	6.105	17.254
31.12.2011. godine				
Do godinu dana	6.750	5.390	4.930	17.070
Od 1 - 5 godina	230	305	1.147	1.682
U k u p n o	6.980	5.695	6.077	18.752

31.3. Tržišni rizik

Banka preuzima na sebe tržišne rizike, koji predstavljaju rizik da će fer vrijednost ili budući tokovi gotovine koji proizilaze iz finansijskih instrumenata oscilirati zbog promjena u tržišnim vrijednostima. Tržišni rizici nastaju po osnovu otvorenih pozicija izloženih riziku po osnovu dospjeća, kamatnih stopa, valuta i proizvodima kapitala, koji su izloženi riziku po osnovu dospjeća, kamatnih stopa, valuta i proizvodima kapitala, koji su izloženi opštim i posebnim kretanjima i promjenama vezanim za nivo nestalnosti tržišnih stopa ili cijena (kao što su kamatne stope, kreditne marže, devizni kursevi i cijene kapitala).

31.3.1. Devizni rizik

Devizni rizik predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usljed mogućih promjena deviznih kurseva.

Radi ublažavanja deviznog rizika Banka blagovremeno i na sveobuhvatan način identifikuje uzroke koji dovode do nastanka deviznog rizika za svaku valutu u kojoj Banka posluje, identifikujući duge i kratke otvorene devizne pozicije.

Za potrebe kontrole i identifikacije devizne izloženosti, Banka dnevno prati stanje i strukturu efektivnih stranih valuta u trezoru deviznih sredstava i strukturu po valutama na računima kod inostranih banaka, vodi računa o usklađenosti devizne pozicije u nestabilnim valutama, prati deviznu usklađenost finansijske aktive i finansijskih obaveza.

Banka identifikaciju deviznog rizika vrši kroz dnevno sastavljanje izvještaja o deviznoj usklađenosti finansijske aktive i finansijske pasive koji je definisan Programom, politikom i procedurom za upravljanje deviznim rizikom Banke koji se zasniva na Odluci o sastavljanju i mjesečni izvještaj GAP deviznog rizika definisan Politikom i procedurama upravljanja deviznim rizikom. Mjerenjem deviznog rizika kroz GAP analizu Banka utvrđuje izloženost deviznom riziku koja proizilazi iz veličine neusklađenosti aktive i pasive po pojedinim valutama.

Banka na mjesečnom nivou vrši projekcije scenarija uticaja promjene deviznih kurseva na finansijski rezultat.

Naredna tabela prikazuje neto deviznu poziciju sredstava i obaveza Banke iskazanih u deviznim iznosima, sa stanjem na dan 31. decembra 2012. i 2011. godine. (Primjenom odluke o minimalnim standardima za upravljanje deviznim rizikom u bankama, poštuju se propisani limiti po pojedinačnim valutama 20% u odnosu na osnovni kapital, osim za valutu Euro za koju limit individualne devizne pozicije iznosi 30%, dok ukupna devizna pozicija Banke koja iznosi najviše 30% u odnosu na kapital).

31.3.1. Devizni rizik (nastavak)
u hiljadama konvertibilnih maraka

Opis	EUR	USD	CHF	Ostalo	Ukupno	Devizna klauzula	Ukupno	KM	Ukupno
AKTIVA									
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	8.489	2.568	5.359	1.305	17.721	0	17.721	3.344	21.065
Opozivi depoziti i krediti	368	0	0	0	368	0	368	48.186	48.554
Potraživanja po osnovu kamata, naknada i druga potraživanja	0	0	0	0	0	0	0	2.980	2.980
Dati krediti i depoziti	0	0	0	0	0	92.756	92.756	33.185	125.941
Ostali plasmani	0	243	0	0	243	0	243	0	243
Ostala sredstva	50	0	0	5	55	0	55	1.378	1.433
U k u p n o	8.907	2.811	5.359	1.310	18.387	92.756	111.143	89.073	200.216
PASIVA									
Transakcioni depoziti	19.802	777	974	268	21.821	0	21.821	13.194	35.015
Ostali depoziti	37.627	2.000	4.000	0	43.627	48.355	91.982	46.549	138.531
Primljeni krediti	0	0	0	0	0	8.595	8.595	0	8.595
Obaveze po osnovu kamata i naknada	936	0	0	0	936	0	936	614	1.550
Ostale obaveze	1.119	2	10	0	1.131	0	1.131	969	2.100
U k u p n o	59.484	2.779	4.984	268	67.515	56.950	124.465	61.326	185.791
Neto devizna pozicija:									
31.12.2012. godine	-50.577	32	375	1.042	-49.128	35.806	-13.322	27.747	14.425
31.12.2011. godine	-45.021	144	466	380	-44.031	45.311	1.280	14.340	15.620

31.3.2. Kamatni rizik

Banka je izložena višestrukim rizicima, koji kroz efekte promjena visine kamatnih stopa na tržištu, djeluju na njen finansijski položaj i tokove gotovine. Kamatni rizik predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usljed promjene kamatnih stopa.

Osnovni cilj upravljanja kamatnim rizikom je da se minimiziraju nepovoljni efekti promjene visine kamatnih stopa. Kamatne stope kredita zavise od kretanja kamatnih stopa na tržištu novca i od poslovne politike Banke. Odbor za upravljanje aktivom i pasivom nadgleda domaće i strane tržišne kamatne stope, i daje preporuke za poboljšanje upravljanja kamatnim rizikom.

Banka vrši identifikaciju kamatnog rizika kroz GAP analizu pozicija i utvrđivanje kamatno osjetljivih stavki razvrstanih prema dospijeću i prema periodu ponovnog formiranja kamatne stope, odnosno određivanje očekivanog rasporeda budućih novčanih tokova.

Mjerenje kamatnog rizika GAP analizom podrazumijeva analiziranje neusklađenosti kamatno osjetljivih pozicija aktive i pasive prema periodu ponovnog formiranja kamatne stope (za pozicije sa tržišno osjetljivom kamatnom stopom – kamatne stope vezane za EURIBOR) i prema dospijeću (za pozicije sa fiksnom kamatnom stopom i promjenljivom kamatnom stopom).

Banka vrši mjerenje kamatnog rizika banke i kroz ratio analizu poštujući pri tome interno postavljene limite.

Banka na mjesečnom nivou prati uticaj promjene kamatnih stopa na finansijski rezultat kroz izradu scenarija i projekcija promjena aktivnih i pasivnih kamatnih stopa.

31.3.2. Kamatni rizik (nastavak)
u hiljadama konvertibilnih maraka

Opis	Manje od 3 mjeseca	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Kamatonosni ukupno	Nekamatonosni ukupno	Ukupno
AKTIVA								
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	13.846	0	0	0	0	13.846	7.238	21.084
Opozivi depoziti i krediti	48.527	0	0	0	0	48.527	0	48.527
Potraživanja po osnovu kamata, naknada i druga potraživanja	553	0	0	0	0	553	2.427	2.980
Dati krediti i depoziti	10.978	9.159	38.798	48.750	18.256	125.941	0	125.941
Ostali plasmani	0	0	0	0	243	243	0	243
Ostala sredstva	3.974	80	218	0	0	4.272	0	4.272
Ukupno	77.878	9.239	39.016	48.750	18.499	193.382	9.665	203.047
PASIVA								
Transakcioni depoziti	58.485	0	0	0	0	58.485	20.157	78.642
Ostali depoziti	26.329	20.555	23.341	20.496	847	91.568	3.336	94.904
Primljeni krediti	0	0	4	0	8.591	8.595	0	8.595
Obaveze po osnovu kamata i naknada	805	137	218	175	215	1.550	0	1.550
Ostale obaveze	0	0	0	0	0	0	2.100	2.100
Ukupno	85.619	20.692	23.563	20.671	9.653	160.198	25.593	185.791
Neto devizna pozicija:								
31.12.2012. godine	-7.741	-11.453	15.453	28.079	8.846	33.184	-15.928	17.256
31.12.2011. godine	12.922	-3.549	8.366	17.002	10.537	45.278	-28.658	16.620

31.3.2. Kamatni rizik (nastavak)

Sljedeća tabela prikazuje pregled primjenjenih godišnjih kamatnih stopa na najznačajnije finansijske instrumente:

Opis	U stranoj valuti	U KM
Aktiva		
Obavezna rezerva kod Centralne banke BiH	0.00%	0,11%-1,22%
Devizni računi kod ino banaka	0,00%-3,36%	0.00%
<i>Kreditni plasirani komitentima do jedne godine:</i>		
Pravna lica	0.00%	4,98%-8,04%
Stanovništvo	0.00%	9,07%-10,24%
<i>Kreditni plasirani komitentima preko jedne godine:</i>		
Pravna lica	0.00%	7,50%-10,95%
Stanovništvo	0.00%	7,78%-10,38%
Pasiva		
Kratkoročni depoziti domaćih banaka i drugih finansijskih institucija	0.00%	0.00%
Depoziti po viđenju pravnih lica	0.00%	0.00%
Depoziti po viđenju stanovništva	0.00%	0,10%
<i>Kratkoročni depoziti:</i>		
Pravna lica	0.00%	1,41%-2,90%
Stanovništvo	0.00%	0,82%-3,39%
<i>Dugoročni depoziti:</i>		
Pravna lica	0.00%	3,30%-5,63%
Stanovništvo	0.00%	4,17%-6%

Banka primjenjuje kamatu od 0% do 5% na dio depozita klijenata koji služe kao sredstvo obezbjeđenja blagovremene otplate kredita odobrenih od strane Banke.

31.4. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti se definiše kao tekući ili budući rizik za finansijski rezultat i kapital, nastao zbog nemogućnosti date institucije da izmiri svoje obaveze po dospelju bez dodatnih neprihvatljivih gubitaka. Posljedice mogu uključivati nemogućnost plaćanja obaveza depozitarima i ispunjavanja obaveza kreditiranja. Odbor za upravljanje aktivom i pasivom i Odbor za likvidnost učestvuju u upravljanju likvidnošću.

31.4.1. Upravljanje rizikom likvidnosti

Rizik likvidnosti predstavlja rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke, usljed nemogućnosti ispunjavanja dospjelih obaveza o roku dospelja i usljed nemogućnosti finansiranja povećanja aktive.

Osnovni cilj Banke je da upravljanjem rizikom likvidnosti održava nivo likvidnosti, kako bi se uredno i na vrijeme izmirivale dospjele obaveze po aktivnim, pasivnim i neutralnim bilansnim i vanbilansnim poslovima Banke. U ciljeve upravljanja likvidnošću spadaju i dnevno vrednovanje i ispunjavanje svih finansijskih obaveza, izdvajanje rezerve likvidnosti i izbjegavanje dodatnih troškova do kojih bi došlo prilikom pozajmljivanja izvora sredstava i u slučaju prodaje sredstava. U planiranju potencijalnih budućih likvidnosnih potreba Banke, uzimaju se u obzir promjene u operativnim, ekonomskim, regulativnim ili ostalim uslovima poslovnog okruženja Banke. Banka je definisala strategiju upravljanja likvidnošću, Program za upravljanje rizikom likvidnosti (strategije, politike, procedure i plan u slučaju krize likvidnosti Banke) i Plan za vanredne situacije, čijom primjenom obezbjeđuje sposobnost da ostvaruje novčane prilive koji su u svakom trenutku adekvatni tekućim potrebama. Strategija Banke obezbjeđuje da Banka u svakom momentu može potpuno, i bez odlaganja izvršavati sve obaveze na dan dospijea. Programom, politikama i procedurama za upravljanje likvidnosti koji se zasniva na Odluci o minimalnim standardima za upravljanje likvidnosti definisano je dnevno, dekadno i mjesečno praćenje likvidnosti u skladu sa zakonskom regulativom Republike Srpske, dok istovremeno banka prati i analizira likvidnost na dnevnom i mjesečnom nivou u skladu sa Politikom i procedurama upravljanja rizikom likvidnosti, koji pored domaće regulative sadrži i uputstva i instrukcije od strane Sektora upravljanja rizicima banke.

Banka na mjesečnom nivo pravi (prezentacije) scenarija koja su odraz trenutne ekonomske situacije, i vrši predviđanja uticaja tih kritičnih kretanja koja uključuje u scenarij i provjerava njihov uticaj na likvidnost Banke (stres test analize).

Naredna tabela prikazuje GAP analizu sredstava i obaveza prema odgovarajućoj djelatnosti na osnovu preostalog perioda do ugovorenog datuma dospijea, kroz usklađenost potraživanja i obaveza po periodima dospijea.

u hiljadama konvertibilnih maraka

Opis	Manje od 3 mjeseca	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
31.12.2012. godine						
Monetarna aktiva						
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	21.084	0	0	0	0	21.084
Opozivi depoziti i krediti	48.527	0	0	0	0	48.527
Potraživanja po osnovu kamata, naknada i druga potraživanja	1.550	299	710	309	112	2.980
Dati krediti i depoziti	10.978	9.159	38.798	48.750	18.256	125.941
Ostali plasmani	0	0	0	0	243	243
Ostala sredstva	3.974	80	0	0	218	4.272
Ukupno	86.113	9.538	39.508	49.059	18.829	203.047
Monetarna pasiva						
Transakcioni depoziti	78.642	0	0	0	0	78.642
Ostali depoziti	0	1.805	23.930	69.169	0	94.904
Primljeni krediti	0	0	4	0	8.591	8.595
Obaveze po osnovu kamata i naknada	660	0	500	175	215	1.550
Ostale obaveze	2.100	0	0	0	0	2.100
Ukupno	81.402	1.805	24.434	69.344	8.806	185.791
Neto devizna pozicija:						
31.12.2012. godine	4.711	7.733	15.074	-20.285	10.023	17.256
31.12.2011. godine	-12.971	7.001	16.435	-3.167	8.351	15.649

31.5. Upravljanje kapitalom

Jačina i stabilnost svake Banke zavisi od veličine i sposobnosti kapitala da apsorbuje moguće rizike poslovanja. Osnovni kapital banke je zakonski definisan parametar za mjerenje maksimalne izloženosti Banke koncentraciji kreditnog i drugih rizika. Neto kapital je obračunska kategorija za izračunavanje adekvatnosti kapitala, a čine ga osnovni i dopunski kapital umanjen za odbitne stavke kapitala.

Značajan pokazatelj snage kapitala je stopa adekvatnosti kapitala koja predstavlja odnos neto kapitala i ukupne rizične aktive i koja prema zakonu o bankama Republike Srpske mora iznositi najmanje 12%.

Ukupno ponderisani rizik sastoji se od rizikom ponderisane aktive i dodatnog dijela po osnovu operativnog rizika. Rizikom ponderisana aktiva je neto bilansna i vanbilansna rizična ativa ponderisana propisanim ponderom u svrhu utvrđivanja kapitalnog zahtjeva.

Razvojem novih metodologija u praksi u bankarskom poslovanju došlo je do promjena rizičnog profila banaka, pri čemu učešće operativnog rizika u ukupnoj izloženosti riziku postaje sve važniji segment koji zaslužuje ravnopravan tretman kao i krediti i ostali rizici.

Operativni rizik se vezuje za ljudske resurse, informacione i druge rizične spoljne faktore, interne procese i dr. Agencija za bankarstvo Republike Srpske je Odlukom propisala metodologiju za obračun operativnog rizika, shodno evropskim direktivama i preporukama Bazela II (primijenjena sa stanjem na dan 30.06.2010. godine).

u hiljadama konvertibilnih maraka

Opis	31.12.2012. godine	31.12.2011. godine
Osnovni kapital	25.960	26.324
Dopunski kapital	2.631	2.828
Odbitne stavke od kapitala	6.764	527
Kapital	21.827	28.625
Ponderisana aktiva kreditnim rizikom i kapitalni zahtjev u vezi sa deviznim rizikom	144.427	97.591
Pokazatelj adekvatnosti kapitala %	15.11%	22.60%

32. DEVIZNI KURS

Zvanični kurs primijenjen za preračun pozicija bilansa stanja na dan 31. decembra 2012. i 2011. godine za sljedeće značajnije valute iznosi:

Oznaka valute	31.12.2012. godine	31.12.2011. godine
USD	1.4836	1.5116
CHF	1.6191	1.6089
EUR	1.9558	1.9558